

Jugoslovan

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. — Posamezna številka Din 1.—, na 16 straneh Din 2.—, mesečna naročnina Din 20.—, za tujino Din 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Rokopisov ne vračamo. — Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, telefon 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.62L.

Št. 158

Ljubljana, četrtek, dne 4. decembra 1930

Leto I.

Jugoslavija steber in ščit Evrope na jugovzhodu

Laskav in pomemben članek ženevskega lista »La Tribune de Genève« o Nj. Vel. našem kralju - »Njegova diktatura ne sloni na sili, temveč na pristanku in želji po miru« - Kljub vsem težkočam je Jugoslavija zmagovito ostvarila svoje edinstvo

Zeneva, 3. decembra. AA. »La Tribune de Genève« prinaša uvodnik z naslovom »Dobri kraljič izpod peresa Julesa de Boucheta. Dva sta suverena, pravi avtor, ki uživata v svojem narodu najvišjo čast. To sta norveški kralj Hakon, ki je te dni proslavil 25letnico svoje vladavine, in jugoslovanski kralj Aleksander, ki je 1. decembra z vsem svojim narodom proslavil 12. obletnico narodnega vstajenja.

Pisec prikazuje nato zasluge kralja Hakona za Norveško in potem nadaljuje o Jugoslaviji: »Čeprav je v jako težkem položaju, je tudi Jugoslavija eden od stebrov Evrope.

Po svoji zemljepisni legi je ona zapreka vsakemu imperijalizmu. Nekoč se je je Rusija hotela poslužiti za svojo politiko prodiranja na Balkan. Enako je ta dežela bila odbijač, na katerem so se zrušile sile sultanov, kakor so se zrušile na njej tudi avstro-ogrške namere v njenem navalu proti Solunu. Tako je Jugoslavija proti nemškemu Drangu in prodiranju italijanske ekspanzije ščit Evrope na jugovzhodu proti vsakemu zavojevanju.

Jugoslavija je ena izmed prvih držav, na katero meri revizionistična kampanja, ki se zdaj širi iz Rima, Berlina, Budimpešte in

Sofije in ki dobiva potuho iz Moskve. Navzlic vsem tem neugodnim okoliščinam in grožnjam je Jugoslavija zmagovito ustvarila svoje edinstvo. Notranji boji v prvih po vojnih letih so pozabljeni. Prebivalstvo stare kraljevine Srbije in ostalih dežel živi danes v istem občutku narodne suverenosti. Za ta veliki uspeh je največja in najvišja zasluga bivšega princa regenta Srbije, ki je 1. decembra 1918. v ruševinah takratnega Beograda sprejel delegacijo narodnega vječa iz Zagreba in s to delegacijo postavil temelj novi državi.

Zvest svoji obljubi in videč, da strankarska politika stopa po slabih potih in da vodi državo v pogubo, se kralj ni pomišljal napraviti konec tej politiki. Ta njegova diktatura ni v ničemer podobna kak drugi diktaturi in ne temelji na sili in imperijalizmu, nego na pristanku naroda v globoki želji po miru. Prav tako ni v kralju Aleksandru prav nič monarha z božjo pravico, niti ne ljudskega tribuna. Enako kakor njegov brat v orožju belgijski kralj Albert ali stari suveren norveški uživa tudi on ljubezen vsega naroda.

Nemčija ogroža uspeh akcije za razorožitev

Nebistvena nesoglasja med Francijo in Anglijo - Glavna nevarnost grozi od strani Nemčije - Evropi je potreben organiziran mir na podlagi varnosti vseh držav

Pariz, 3. decembra. V zvezi z zadnjim govornom angleškega zunanjega ministra Hendersona o vprašanju razorožitve razpravlja »Le Temps« obširno o sedanjem stanju razprav na konferenci pripravljalne komisije za razorožitev.

Angleški zunanji minister Arthur Henderson je naglašal v omenjenem govoru, da se londonska vlada strinja z vladami dominijonov britskega imperija o sledečem načrtu za postopno razorožitev: najprej omejitev vojaških, pomorskih in zračnih sil, dalje omejitev vojnega materiala in zagotovitev, da bo oboroževanje vseh držav javno, končno ustanovitev v Društvu narodov posebnega mednarodnega organizma, ki bo strogo nadziralo izvrševanje eventualne konvencije o razorožitvi.

»Temp« pripominja, da se sedaj dela na tem načrtu v Ženevi. Pri vprašanju razorožitve pa je treba stalno razlikovati dve njegovi strani, ki sta omejitve in skrčitev vojaških sil. Jasno pa je, da se na omejitve more misliti le pod enim pogojem, da je namreč v isti meri, v kateri naj se izvrši omejitev, napredovala tudi splošna varnost

držav. Popolnoma zgrešeno je misliti, da predstavlja razorožitev kot taka že jamstvo za mir. Ona — razorožitev — more morda biti le posledica varnosti, logičen zaključek organiziranega miru.

Ta bistvena resnica se s strani onih držav, katerim spričo njihovega ugodnega zemljepisnega položaja ne grozi direktna nevarnost, da bi bile napadene, ne priznava še v polnem obsegu. Toda stališče, da more le zagotovitev medsebojne pomoči v slučaju nevarnosti dovesti narode do tega, da bi se odpovedali brambnim sredstvom, s katerimi razpolagajo — ta ideja vendar napreduje.

Če bi se v tem pogledu imel premagati le oni odpor, ki prihaja v dobri veri, bi se vršile sedanje ženevske razprave v popolnoma drugačnem ozračju, nego se v resnici vršijo. Nekateri vlade kažejo namreč očitno namen, da bi sploh onemogočile vsak uspeh razorožitvenih prizadevanj. Tako stališče zavzamejo sovjetska Rusija, ki zahteva integralno razorožitev. S tako rešitvijo vprašanja bi sovjeti dosegli, da bi ostale druge države brez vsake oborožene

sile, medtem ko bi sovjetska Rusija imela tudi brez redne armade dovolj sil na razpologa, da bi mogla z njimi zanetiti ogenj.

Največja nevarnost za sedanje ženevske razprave pa prihaja od strani Nemčije. V Berlinu — naglašajo »Temp« — niso sploh nikdar verovali v možnost sporazuma glede razorožitve. Berlinskim krogom gre marveč za to, da se vsak uspeh onemogoči. Nemčija upa namreč, da se le na ta način more osvoboditi vojaških omejitev, ki ji jih nalaga versailleska mirovna pogodba. Če se ne doseže razorožitve, bo Nemčija izvajala posledice in pod pretvezo »enake varnosti« bo smatrala, da ima pravico do oboroževanja v isti meri kot druge države.

»Temp« pripominja v tem pogledu, da ta nemška teza sploh ne drži, ker v mirovnih pogodbah ni nikjer rečeno, da bi se morala izvršiti popolna razorožitev drugih držav v enem mahu. Na drugi strani — zaključuje omenjeni list — ratobornost v Nemčiji že eno leto stalno narašča. Evropskim narodom bi torej grozila nova katastrofa, če se jim ne posreči organizirati mir na podlagi varnosti za vse države.

Nj. Vel. kralj na koncertu Zveze ak. pevskih društev

Beograd, 3. decembra. I. Tik pred pričetkom sinočnjega koncerta Zveze akademskih pevskih društev v Jugoslaviji se je v opernem gledališču v kraljevski loži pojavil Nj. Vel. kralj v spremstvu maršala dvora generala g. Dimitrijeviča in prvega pobočnika divizijskega generala g. Stojanovića. V dvorani, ki je bila do zadnjega kotička zasedena po izbranem občinstvu, je zavladalo silno navdušenje. Ovacije so trajale nekaj minut. Koncerta so se udeležili tudi ministrski predsednik general Živković, vojni minister general Hadžić, pravosodni minister dr. Srškić, ter ministra dr. Frangeš in dr. Sverljuga.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 3. decembra. I. Danes dopoldne od 11—13.50 je bila seja ministrskega sveta. Predsedoval je ministrski predsednik in notranji minister general Peter Živković. Gospodje ministri so obravnavali tekoče posle.

Zahvala predsednika vlade

Banja Luka, 3. decembra. AA. O priliki drž. praznika je predsednik ministrskega sveta in minister notranjih zadev general Peter Živković prejel mnogo brzojavnih čestitk iz vseh krajev države in inozemstva. Ker se predsednik vlade ne more vsakemu posebej zahvaliti, se tem potom zahvaljuje vsem, ki so mu čestitali. (Iz kabineta predsedništva kr. vlade, 2. decembra.)

Seja VZS

Beograd, 3. decembra. I. Danes popoldne od 16.—19. ure je zasedal VZS. Sejo je vodil najstarejši član g. Ivan Hribar. Svet je pretresal zakonski načrt o izkoriščanju vodnih sil. Načelno debato je tekmo popoldneva zaključil in tudi že pričel diskusijo o poedinih vprašanjih. Seje so se udeležili referent ministrstva za javna dela načelnik M. Jovanović, inž. Jokić, referent prosvetnega ministrstva Vudričić, referent pravosodnega ministrstva inspektor Tašner, referent notranjega ministrstva inspektor dr. Goršić. Prihodnja seja bo jutri.

Napredovanja

Beograd, 3. decembra. AA. S sklepom ministra financ in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta in ministrom notranjih zadev so povišani pri finančni direkciji v Ljubljani: za glavne arhivarje v 2-3 doseganji pomočniki arhivarja v 3-3 Anton Vrečko, dalje Rudolf Večerin, Evgen Šušteršič, Franc Kovačič, Ivan Kramer in Josip Bodem.

Beograd, 3. decembra. AA. S sklepom ministra trgovine in industrije so povišani pri drž. hipotekarni banki, glavni filijali v Ljubljani za stalnega uradnika v 4-2 pripravnik v 5-2 Avgustin Zigon, za arhivarja v 5-2 pa arhivar v 3-3 Marica Ulanovič.

Posebni vlaki in parniki za kmetijski tabor v Zagrebu

Zagreb, 3. decembra. k. Današnji »Seljaški Glas« prinaša točen program in vozni red vlakov za udeležence zborovanja dne 7. in 8. decembra v Zagrebu. Vsega skupaj 64 vlakov. Direkcija državnih železnic je ukrenila vse potrebno, da bo ves ta promet potekal brez vsakih zaprek. Tudi »Jadranska plovidba« je stavila v promet posebne parnike, ki bodo vozili od Trogira in Šušaka ter se ustavili v vsakem večjem kraju na obali in otokih.

Stavka v Zagrebu

Zagreb, 3. decembra. k. Danes so zaprli vse prodajalne podjetja Meinl, ker so pričeli njegovi nameščenci stavkati. Nameščenci napovedujejo, da bodo ustavili delo po vseh prodajalnah te tvrdke v Jugoslaviji. Nameščenci in delavci zahtevajo kolektivno delovno pogodbo.

Protifašistovske zarote po vsej Italiji

Rim, 3. decembra. d. Posebni oddelek »Ovra« generalne direkcije za javno varnost je odkril tajno organizacijo, ki je pripravljala naklepe proti režimu. Nekateri naklepi bi se morali izvršiti ob osmi obletnici pohoda fašistov na Rim. V vsem so aretirali 24 oseb in jih postavili pred posebno sodišče za zaščito države. Med njimi sta tudi dve ženski. »Ovra« ima tudi dokaze za komunistično organizacijo, ki so jo skušali ustanoviti na ozemlju Emilije in Romagna. V teh provincah so izvršili tudi aretacije. Voditelji tega gibanja pridejo pred posebno sodišče. Dalje je »Ovra« v Rimu odkrila protifašistovsko organizacijo, ki je tuptam pripravljala tajne protifašistovske liste. Trije voditelji te tajne organizacije so bili aretirani. Oni so priznali svoja dejanja ter pridejo pred posebno sodišče za zaščito države. Ker proti profesorju Rensiju ni nobenih dokazov in je ta poslal sodišču pojasnilno pismo, v katerem se sklicuje posebno na to, da je bil skrajja pristaš fašizma, ter je tudi izjavil, da se bo v bodoče bavil s svojimi študijami, so ga pustili na prosto.

Nemška nota o dogodkih v Gornji Šleziji

Berlin, 3. decembra. AA. Danes je bila objavljena nota državne vlade o nasilnostih proti nemški manjšini v poljski Šleziji. Nota poudarja, da gre za flagrantno kršitev ženevske konvencije z dne 15. V. 1922. Nemška vlada prosi zatem generalnega tajnika Društva narodov, naj bi zadeva prišla na dnevni red prihodnjega zasedanja sveta Društva narodov. Nota se opira na obsežno dokazno gradivo in našteva neke dogodke iz zadnje volilne borbe v tej poljski pokrajini.

Močan potres v južni Italiji

Rim, 3. decembra. n. V Tarantu je bil večeraj okrog 14.30 močan potres. Njegova jakost je znašala 6 stopinj po Mercalijevi skali. Vse kaže, da je ta potres bil v zvezi s potresom, ki je pred kratkim zadel Albanijo. Potres je zadel tudi Brindisi in Otranto.

Rešitev vladne krize v Avstriji

Vlada krščanskih socialcev in Schobrovega bloka brez dr. Seipla Danes se predstavi nova vlada parlamentu

Dunaj, 3. decembra. d. Včerašnja pogajanja designiranega zveznega kancelarja dr. Enderja so se pozno v noč skoro ponesrečila. Dr. Ender je odšel pozno ponoči k predsedniku republike in mu vrnil svoj mandat. Zgodaj zjutraj pa je predsednik republike Miklas poklical dr. Enderja vnovič k sebi in ga nujno pozval, naj kljub včerašnjemu neuspehu pri pogajanjih s strankami vnovič poskusi razvozlati avstrijsko notranjo politično krizo, in sicer na podlagi že doseženih rezultatov svojih pogajanj.

Dr. Ender se zato ni vrnil na Vorarlberško, kakor je grozil, temveč je odšel v parlament in tam poiskal dr. Seipla in druge krščansko-socialne voditelje. Po daljši konferenci z njimi je bil sklican krščansko-socialni klub ter je dr. Ender pred njim podal poročilo. Po daljši razpravi je krščansko-socialni parlamentarni klub sklenil pozvati dr. Enderja, naj nadaljuje prekinjena pogajanja. Istočasno je poklical predsednik republike Miklas k sebi zastopnike Schobrovega bloka in tudi te pozval, naj omogočijo nadaljevanje pogajanj. In res je predsedniku Miklasu posrečilo, da je krščanske socialce in Schobrov blok spravil zopet do pogajanj pod predsedstvom dr. Enderja.

Pogajanja so trajala do 6. in posrečilo se je končno doseči uspeh. Lista ministrov je naslednja: Zvezni kancelar dr. Oton Ender, podkancelar in zunanji minister dr. Janez Schöber, notranje zadeve inž. Franc Winkler, pravosodje dr. Hans Schürf, vojni minister Karel Vaugin, finance dr. Oton Juch, trgovina Eduard Heintl, nauk Emerik

Czermak, poljedelstvo Andrej Thaler. Ministrstvo za socialno skrbstvo še ni zasedeno, toda odločeno je, da zasede ta resor krščanski socialce. V kabinetu bo torej sedem krščanskih socialcev in 3 člani Schobrovega bloka, in sicer razen dr. Schöbra tudi še dr. Schürf, ki pripada Velenemcem, ter inž. Winkler, ki je zastopnik Kmečke zveze. Ekspanzirani voditelji krščansko-socialne desnice dr. Seipel, dr. Kienböck in dr. Schmitz ne pripadajo kabinetu. Kabinet bo še nocoj zaprišumen ter se bo jutri popoldne predstavil plenumu narodnega sveta.

Francosko-italijanska pogajanja zopet razbita

Rim, 3. decembra. n. Današnji listi prinašajo vest, ki jo je razširila agencija »United Press«, da so se namreč razgovori med francoskimi in italijanskimi delegati za ureditev znanega pomorskega spora med obema državama ponovno prekinili. Čeprav so si ameriški in britanski delegati še tako prizadevali, da bi iztaknili formulo, ki bi ustrezala tako italijanskim kot francoskim zahtevam, so italijanski delegatje ostali trdovratno pri svojih prvotnih zahtevah po popolni pomorski enakosti s Francijo.

Redukcija strokovnih in srednjih šol v Romuniji

Bukarešta, 3. dec. n. Prosvetno ministrstvo je sklenilo s prihodnjim letom zaradi redukcije državnega proračuna zapreti 15 ženskih strokovnih šol, 20 obrtnih šol, 6 gospodinjstkih šol, 1 trgovsko akademijo, 4 preparandne šole in 20 gimnazij.

Otmnost tudi v politiki

Narod, kateremu leže še boji s Turki v kosteh in ki se je komaj izkopal iz nesvobodnih dni, naravno ne more voditi tako uglažene politike ko narod, ki je mogel stoletja dolgo razvijati v miru svoje kulturno življenje. S tem pa nikakor ni rečeno, da bi morala vsled tega biti politika mladega naroda po kvaliteti slabša, temveč se nasprotno opaža v zgodovini, da je bil instinkt mladega naroda dostikrat neprimerno močnejši ko vsa uglaženost še tako lokavih starih diplomatov. Zlasti pa je bila politika mladih narodov vedno silnejša od najbolj uglažene politike v tem oziru, da je hotel zdrav in mlad narod le pošteno politiko. Moralnost tudi v politiki, to je bila vedno zahteva zdravega naroda in ta zahteva je dala narodu tudi oni polet, da je vzdržal najtežje boje. Ta vera naroda v Pravo je več ko enkrat prekrizala vse račune zvih diplomato in ta globoka vera je tudi naš narod privedla do osvobojenja in zjedinenja.

Vsled tega je prava jugoslovanska politika samo ona, ki sloni na načelih pravičnosti in morale, in zato že a priori ne more uspeti pri jugoslovanskem narodu politika, ki je zgrajena na načelih sebičnosti, dobičkarstva in nelepe špekulacije. Iz te konstatacije pa nujno sledi, da si more priboriti zaupanje našega naroda le politiki, ki se strogo ravna po teh moralnih načelih. Naš narod hoče, da je tisti, kateremu zaupa svojo usodo, ne samo sposobnejši po znanju, temveč tudi lepši po značaju, da je v vsakem pogledu boljši človek, da je gospod, z vsemi vrlinami, ki jih mora imeti odličen mož, in brez vseh onih napak, ki so jih natovorile na priprostega človeka težke življenjske razmere.

Pri nas pa smo imeli vse preveč politikov, ki niso tako visoko razumeli svoje vzvišene naloge, in ti politiki so glavni krivci vseh naših neuspehov izza preobrata. Ker niso razumeli, da treba tudi v politiki ohraniti otmnost, zato je bilo mogoče, da je naš strankarski boj tako posurovel. Ker niso razumeli, da pravi voditelj naroda nikdar ne prikriva resnice, zato je bila mogoča tudi tako usodna demagogija, ki je odsvetovala sprejem Wilsonove črte. Ker niso naši politiki pravilno pojmovali svoje naloge, zato niso šli k narodu iskati zaupanja, temveč samo kroglic. Ko so imeli te, potem je bilo za nje dovršeno javno politično delo in sedaj se je pričelo zasebno politično delo, kako z največjim dobičkom za sebe izkoristiti pridobljeno politično moč. Vse to je povzročalo, da naši politiki navadno sploh niso bili nobeni vodniki naroda, temveč samo izvrševalci političnih poslov naroda, ki so vršili svoje delo samo zato, da dobe masten honorar. Ta honorar je postal polagoma sploh edin smisel politike in samo zaradi tega honorarja so postale stranke in samo vsled teh ekspenzarjev naših politikov se je moral ves narod zagristi v najstrastnejše strankarske boje.

S šestim januarjem so bili odpravljene strankarski boji v prvi vrsti zato, da se nehajo tudi oni boji za honorarje in ekspenzarje politikov in ta namen naj izvede jugoslovanska misel. To pa naj doseže na način, da uveljavi novo pojmovanje o dolžnostih politika do naroda. Ne dobre politične zveze, ne politična prebrisnost, temveč moralna sila je prvi pogoj za dobrega politika. Politiku zaupa narod svoje premoženje in že zato mora biti politik človek, kateremu se sme zaupati denar. Kakor nobena banka ne bo nastavila kot blagajnika človeka, ki zna samo dobro šteti denar, temveč v prvi vrsti le moža, o čegar poštenosti je prepričana, tako velja to tudi za politika. Kdor si je le enkrat umazal prste, kdor ne uživa absolutno čistega imena, ta ni za politično delo, ker se mu ne more zaupati.

A še tehtnejši je moralni oziar, ki zahteva, da mora biti javen delavec vzor poštenjaka. Če ima politik, ki mora biti voditelj naroda, širok horizont, ga bo dobil tudi narod. Če ima politik visoko mnenje o moralni, bo dobil tako mnenje tudi narod. Vsa skrivnost političnega dela je na vse zadnje le v tem, da voditelj dviga narod k sebi navzgor in da ga tako vodi k vedno višjim in lepšim ciljem.

Zato mora dajati politik narodu vedno dober vzgled, zato mora dober politik skrbeti, da vlada tudi v politiki vedno poštenje in morala in zato je postulat jugoslovanske politike, da imajo odločilno besedo le otmeni politiki, plemeniti ljudje. Kardinalna zahteva jugoslovanske politike je, da samo raz tega stališča presoja politika, ker samo tako je napredek našega naroda zjamčen.

Obisk turškega zunanjega ministra v Sofiji

Ruždi bej v avdijenci pri kralju Borisu — Minister demantira vesti o njegovi »politiki front«

Sofija, 3. decembra. AA. Bolgarska agencija javlja:

Kralj Boris je včeraj sprejel v avdijenci turškega ministra zunanjih zadev Teščika Ruždi-beja. Po avdijenci je Teščik Ruždi-bej izjavil zastopnikom tiska, da občuduje kralja Borisa, čigar osebnost ga je prav očarala. Tajnost uspeha nove Turčije je baš v občutkih zaupanja in ljubezni turškega naroda do Mustafe Kemal-paše. V takih odnosih jih, kakor vidim, tudi bolgarski narod do svojega suverena.

Posebej poudarja zunanji minister Turčije prisrčni sprejem, ki so mu ga priredili uradni bolgarski krogi. Jako zadovoljen je, da se je sestel z bolgarskimi državniki, in radosten, da se je uresničil načrt njegovega potovanja v Bolgarijo. Pri tem naglašja skupne interese Turčije in Bolgarije, dveh sosednih držav, ki so v mnogih pogledih

slučni. Dalje opozarja na to, da njegov poseet nima točno opredeljenega smotra, vendar je naravno, da se turški in bolgarski državniki pogovore o stvareh, ki so na dnevnem redu. Neke vodilna oseba turške politike je potrdila, da obstoji prijateljsko razmerje med Turčijo in Bolgarijo, in naglasila, da je Turčija jako zadovoljna, da je v Bolgariji naletela na odjek svojih čustev.

Zunanji minister nato kategorično demantira glasove, da bi bil pristaš kakršnekoli fronte. Politika front je dovedla do nesreč in zato se trudi, da odstrani te fronte, ker so zapreka konsolidaciji miru. On je pristaš popolne enakosti med narodi. Vendar se ne sme nihče čuditi, če začenja turška politika izvajati svoj pacifizem s sosednimi državami, da se ta sistem pogodb razširi in da objame vse mednarodno življenje.

Po zadnjih protifašistovskih atentatih na Goriškem

Mrzlična preiskava — Pogreb ubitega finančnega stražnika — Komentarji listov

Trst, 3. decembra. v. Tržaški listi zopet na dolgo in široko poročajo o zadnjih dogodkih na Banjški planoti in v bovški okolici. Vedno znova se znašajo nad nekakšno protirežimsko organizacijo, ki naj bi s svojimi zagonetnimi in tajnimi silami strahovala vso deželo. Vendar njihova poročila o preiskavi niso točna niti skladna. Včeraj so beležili, da so policijski agentje dognali, da sta bila med ljudmi, ki so se bili zbrali pri Močniku v Koprivišču, dva Tolmca, ki sta precej po dogodku izginila iz kraja, danes pa pravijo, da so opazili ljudje v Avčah, ki so kakih 6 km oddaljene od Koprivišča, dva neznanca na motociklu. Eden izmed njih je celo baje kar tako pred vsem svetom nosil puško na rami.

Vendar se strinjajo listi v tem, da oblasti z mrzlično vnemo nadaljujejo preiskavo. V ponedeljek popoldne so pripeljali na klanec med Kopriviščem in kanalskim Kalom policijskega psa, da izvoha sledove za napadalca. Čeprav je čudno, da bi se bila sled ohranila spriče meglenega in deževnega vremena kar celih 20 ur, se je vendar, kot zatrjujejo listi, psu posrečilo iztakniti sledove, ki so ga vedli proti Koprivišču, a tik pred vasico spet izginili. To smatrajo za novo dokazilo, da so finančne stražnike napadli paš oni ljudje, ki so se zabavali v gostilni pri Močniku.

Ti ljudje, ki so jih, kakor smo poročali, vse po vrsti aretirali in prepeljali v goriške zapore, so — po navedbah tukajšnjih listov — že priznali svojo krivdo. Povedali pa so, da so kmalu potem, ko je avtomobil krenil iz Koprivišča dalje proti Kalu, odšli nekateri mlajši gostje iz gostilne. Seveda se je fantom — kot trmoglavo bele-

žijo listi — moralo posrečiti, da so se najprej obožovali, nato prehiteli avtomobil, se poskrili za drevjem na rebri nad cesto, oddali dvajset streliv na nesrečne finančne stražnike in končno ohranili še veliko dozo cinizma, pa se vrnili k vinu in zabavi v Koprivišče.

Pokop.

Včeraj so z velikim pompom pokopali ubitega finančnega stražnika. Listi beležijo, kako se je pogreba udeležilo vse goriško ljudstvo s fašistovskimi vojaškimi in civilnimi oblastniki na čelu in fašistovskimi organizacijami ob strani. Pokopali so ga okrog 16. ure na kanalskem pokopališču. Na grobu so prebrali brzojavko finančnega ministra Mosconiija, vrsta oblastnikov in nazadnje polkovnik Giuliani so nastopili z daljšimi in krajšimi govori.

Kompas: novo orožje proti jugoslovanski manjšini.

V zvezi s poslednjimi dogodki pa je današnji »Il Popolo di Trieste« objavil značilen komentar pod naslovom »Kompas in optimizem«. V njem je rečeno: »Zastopniki oblasti hodijo po deželi, da kaj izvedo, ne pa da si napolnijo žepce z »alalac«, navdušnimi govori in slično, z optimizmom orenasičeno robo.« Dogodki na severu — okrog Bovca in na vzhodu — v Vrhpoljah — pa na jugu — v Logu pri Trstu zahtevajo, da vzamejo podeželski oblastniki kompas in previdnost v roke, pa da se odtresajo samih optimističnih izjav. Atentati si sledijo drug za drugim v prekratkih presledkih. Napadi na šole v Gabrju, v Bovcu in Plužinah, atentati na Kureta, S. tosantija in Rastellija so se zgodili eden za drugim v pičlih dveh mesecih.

Iz seje predsedništva Zveze industrijev

Ljubljana, 3. decembra.

Zveza industrijev je imela danes sejo predsedništva. Po kratkem nagovoru predsednika Dragotina Hribarja je sledilo poslovno poročilo, iz katerega navajamo nekatere točke širšega pomena.

Zveza industrijev je naslovila na gospoda bana predstavko, v kateri se sklicuje na svojčas dano zagotovilo, da bo industrija mogla pravočasno podati svojo izjavo in svoje predloge k proračunu Dravske banovine, in prosi, da se ji taka prilika nudi. Nekatero davčne uprave predpisujejo plačilo ene četrtine doklad za Okrajne blagajne in to za prvo tromesečje leta 1930. Ker se ni mogla ugotoviti zakonita osnova za take predpise, je Zveza industrijev naprosila finančno direkcijo za preklic onih plačilnih pozivov. — Vprašanje končne ureditve gozdnega veleposestva je izzvalo živahno debato, katere so se zlasti udeležili gg. Josip Lenarčič, dr. Karl Born in dr. F. Windischer. Predvsem je treba skrbeti za to, da se gozdarstvo v Dravski banovini ne izroči negotovi usodi. Dosedanje izkušnje so dokazale, da naša veleposestva najbolje gospodarijo z gozdovi, do čim v drugih posestvih poje sekira tako neusmiljeno, da izsekavanje že kvarno vpliva na klimatske razmere. V splošnem interesu je postopati v tem vprašanju z vso previdnostjo. V kolikor je gozdno veleposestvo združeno z industrijsko predelavo, naj se z večjo vnemo in odločnostjo branijo njegovi posebni interesi. — Razne nabiralne akcije, ki zlasti iščejo pri industriji denarnih sredstev, zavzemajo le prevelike dimenzije. Tudi nabiranje prispevkov za ob sebi hvalevredne namene se vrši čestokrat v oblikah, katere škodujejo ugledu stvari. Baš v zadnjem času pa se je dogodilo, da so se plačale znatne svote za neko društvo, katero niti ne postoji. O tem predmetu bo še razpravljala Centrala industrijskih korporacij za zborovanju 10. decembra t. l., na to pa bo sklepala plenarna seja Odbora Zveze industrijev. Glede na omenjeni Centralni zbor industrije naroča predsedništvo našim delegatom, da s poudarkom zastopajo težnje slovenske in-

dustrije. Zveza industrijev ne nasprotuje projektu ustanovitve priv. industrijske banke pod pogojem, da država tej banki nudi slične ugodnosti kakor jih je zagotovila priv. agrarni banki, in da zlasti prevzame garancijo za delniški kapital in njega primerno obrestovanje. Le v tem slučaju bo mogla banka dati industrijskim podjetjem dolgoročne in cenejše kredite na tvornice, vodne sile in na blago. Posebno pozornost naj se posveti železniškim tarifam. Industrijskim produktom iz Dravske banovine naj se omogoči konkurenca z inozemskimi proizvodi, kateri prihajajo v našo državo po cenejši vodni poti. To velja tudi za slovenski premog, ki mora v Vojvodini konkurirati z madžarskim, v Primorski banovini pa z angleškim premogom.

Nov zločin makedonstvujskih v Sofiji

Sofija, 3. decembra. AA. Po zadnjih podatkih je izvršen umor Tomalevskega na sledeči način: Bratje Tomslavski so prodali svojo rodno hišo. V dvorišču te hiše se je nahajalo drevo, ki ga je pred leti zasadil njihov oče. Naum Tomalovski je hotel presaditi drevo v svoj vrt. Šel je zato na dvorišče, da drevo izkoplje. Medtem pa sta morilca oddala nanj izpod krova sosedne hiše dva strel iz karabink. Oba sta ga pogodila v glavo in prsi. Sluga se v trenutku streljanja ni nahajal na vrtu, pritekla pa je takoj na dvorišče, oborožen s puško ter začel streljati na sosedno hišo, odkoder je slišal strelje. Ko sta morilca to videla, sta začela streljati nanj z revolverji ter ga ranila. Morilca sta nato zbežala na ulico. Stražnik na ulici, ki je slišal streljanje, je začel morilce zasledovati ter s strelom iz puške ranil enega v nogo in ga prijel. Drugi morilec pa je bil tako zbežan, da se je pustil prijeti od pasantov. — Tudi on je bil na mestu aretiran. Ranjeni morilec se imenuje Vladimir Georgijev, njegov tovariš pa Andrej Manov Dimitrov. Morilca sta tekom zaslišanja izjavila, da nista osebno poznala umorjenca in da nista živela z njim v prepiru. Oba sta izvršila umor po naročilu. Lastnik hiše, iz katere sta streljala, se imenuje Stenkov, ki je bil istotako prijet, da bi se ugotovilo, ali sta morilca prišla v hišo z njegovo vednostjo in ali je vpleten v ta umor. — Pravosodni minister je dal osebno nalog, naj se vodi preiskava najodločnejše in čim hitreje.

Proslava državnega praznika na Dunaju

Dunaj, 2. decembra. d. Včeraj je proslavila dunajska jugoslovanska kolonija državni praznik, najprej s službo božjo v katoliški cerkvi sv. Ane v Annagasse, potem pa s svečano liturgijo v srbski pravoslavni cerkvi. Obah so se udeležili skoro vsi uradniki našega poslanstva in neobičajno mnogo občinstva.

Zvečer je bila v sijajnem Kursalonu ob Ringu — v vseh prostorih svečana akademija s plesom, ta tradicionalna prireditev naše idealne akademske mladine. Ti najlepši prostori na Dunaju so bili nabiti najodločnejšega občinstva kolonije, naše manjšine in tudi odposlanecev ostalih slovanskih narodov, njihovih diplomatskih zastopnikov in drugih veljakov. Bilo je navzočih tudi lepo število zastopnikov Avstrije in drugih tu akreditiranih držav. Videli smo celo vrsto članov umetniških korporacij in dunajskih društev.

Program akademije je bil umetniški in izbran. Po slavnostnem govoru preds. »Slogec g. V. Budanka je zapel zbor »Slavenski Jug« narodno himno. Jako je ugajala Chopinova Poloneza in Uspomena na Beč (klavirska glasba), nadepolna plesalka gđ. Bujičeva je umetniški intepretirala »Jugoslovanske narodne plesove« in Straussov valček. — Znani ruski tenor Baska je pel dvoje ruskih pesmi. Gđ. Lili Crnčić (Schwarz), znana je že iz bivše »Prosvete«, je pokazala svoj izredni napredek z dvema pesmama. Velik uspeh je imel g. M. Begović. »Slovenski Jug« je zaključil z Vilharjevo »Oj ti lanec in rusko »Dvanajst razbojnikov« z divnim solom našega Zlatka Bisajla. — Petje je vodil in večinoma soliste spremljal g. Klemo Višković. Naj bi ta pevski zbor ostal pod tako znamenitim vodstvom.

Po akademiji se je razvil živahen ples, ki je trajal skoro do — rana.

Skratka: to je bila na tujem Dunaju vredna proslava našega narodnega in državnega praznika.

Neokusna izdajniška demonstracija na Dunaju

Dunaj, 2. decembra. Včeraj ob istem času, ko je bila napovedana sv. maša v katoliški cerkvi v proslavo državnega praznika, so napovedali hrvatski emigranti in znani »kaisertroue Kroatent« mašo v cerkvi sv. Karla. Oklic za to mašo je prinesla heimwehrovska »Heimat«. To je še preskrbel heimwehrovski generalissimus v Burgenlandu major Stipetić, ki pa se je šulil — ko mu je to kazalo — za Hrvata, verni oproda Sarkotičev. Ker so ob takih urah sploh maše, ne vemo, koliko je bilo prav za prav teh »Kaisertrouec«, katerih venec s hrvatsko trobojnico diči steno kapelice za zadnjega »hrvatskega kralja« Karla v cerkvi sv. Mihaela. — Bilo je v cerkvi do 100 oseb: sami znani obrazi iz kapucinske cerkve, ko so tam maše za Habsburžane. Na čelu te žalostne »hrvatske družbe« je zobozdravnik Anton Milochnich (tako se piše, da je bolj hrvatsko!) in njegove oprede. Vsa ta čudna družba raznih bivših oficirjev in oficirskih vdov se zbira v hiši »Croatium« zagrebškega — »Hrvatskega Radišca«. Ne moremo se dovolj naučiti, da vlada še ni pripravila vodstva »Hrvatskega Radišca« do — pameti! Ali vsaj to pa bi pričakovali, da se nam pod zastavo tega zagrebškega društva ne uganjajo na Dunaju take — žalostne demonstracije.

Akcija za znižanje cen kruha

Ljubljana, 3. decembra. AA. Banska uprava je po naročilu ministrstva za notranje posele izdala nalog vsem sreskim in mestnim načelstvom, da takoj podvzamejo primerne korake za znižanje cen kruha.

Seja Društva prijateljev Velike Britanije v Zagrebu

Zagreb, 3. decembra. k. Odbor Društva prijateljev Velike Britanije je imel danes sejo, ki se je je kot gost udeležil tudi angleški poslanik na našem dvoru g. Henderson in poleg njega angleški konzul v Zagrebu g. Bullock. G. Henderson se je ustavil v Zagrebu na svojem potu v London. Na seji ga je pozdravil predsednik društva zagrebški župan dr. Srkulj. G. Henderson se je za pozdrave zahvalil in zatrdil, da je njegova trdna namera vsakokrat, ko potuje mimo Zagreba, ustaviti se v tem mestu. Za časa svojega bivanja v London bo stopil v stike s tamkajšnjim Jugoslovanskim klubom in bo stremel za tem, da se ustvarijo čim ožji gospodarski odnosi med Anglijo in Jugoslavijo.

Po seji se je g. Henderson udeležil večerje, ki jo je njemu na čast priredil rektor umetniške akademije g. Ivan Meštrović.

Plačevanje dajatev od vojaških naročil

Beograd, 3. decembra. AA. Finančno ministvo, oddelek za samoupravne davke, je poslalo okrožnico vsem banknim upravam o plačevanju dajatev za vojaška naročila. Na podlagi člena 74. zakona o administraciji vojske in mornarice daje finančno ministvo navodilo banovinskim in občinskim upravam, da se od vojaških dobaviteljev za dobave vojski ne more zahtevati niti občinska niti banovinska doklada na trošarino. Člen 74. omenjenega zakona je mišljen v korist vojske, da bi se dobave pocenile, ne pa v korist dobaviteljev.

Da ne pride do zlorab, odreja zato ministvo, da se od vojaških dobav plačujejo te doklade s tem, da imajo pravico do povračila vsote na podlagi potrdila, overovljenega od vojaškega oblastva.

Še neodkriti zgodovinski zakladi v podzemlju minoritske cerkve v Celju

Zanimiva izjava odličnega poznavalca zgodovine celjskih grofov dr. Novačana

Celje, 3. decembra.

Izkopavanje grobnice celjskih grofov se je včeraj zaenkrat končalo. Doslej so izkopali prostor, ki meri 2 m globoko in 2-45 m v dolžino ter 1-80 m v širino.

Na dan so spravili velike kose krst, mnogo kosti, pete čevljev, kose duhovniške obleke in en rožni venec, iz česar se da sklepati, da so na tem mestu bili pokopani duhovniki ali minoriti, ki so imeli samostan poleg cerkve.

Vprašali smo odličnega poznavalca zgodovine celjskih grofov pisatelja g. dr. Novačana, ki meni, da to ni grobnica grofov, temveč da se ta nahaja v sredini cerkve in da je dokaj večja, najmanj kakih 10 m². Kralj Ladislav, ki je dal prepeljati Urha iz Beograda v Celje, je gotovo zanj oskrbel kovinasto krsto, verjetno pa je, da

so tudi drugi grofje bili pokopani v kovinastih krstah, zlasti Friderik, o katerem je znano, da je dal že za žive dni na svojo krsto napraviti daljši epikurejski napis v latinščini. Te krste se po mnenju g. dr. Novačana gotovo še nahajajo nekje pod tlakom cerkve. Nihče ni imel interesa rušiti to grobnico in se ni zanesti na izročilo, da je profesor Zupančič l. 1813 dal grobnice zasuti.

»Na vsak način,« tako je končal g. dr. Novačan, »čuva minoritska cerkev — in ne nemška, kakor jo nekateri imenujejo — še veliko zgodovinskih zakladov v svojem podzemlju, in ni izključeno, da se pri nadaljnjih izkopavanjih še najde kak važen pergament, ki bi nam mogel marsikaj pojasniti, česar še ne vemo o celjskih grofih.«

Narodna in državna misel zmaguje ob naši severni meji

Marenberg, 2. decembra.

Vsak, kdor pozna razmere ob naši severni meji, posebno pa še v Dravski dolini, kateri je dominiral Marenberg v pomembovanju naših ljudi dolga desetletja, se bo zveselil, da se je tudi tukaj med kmetskim prebivalstvom začela širiti misel jugoslovanstva. To je pokazala letošnja proslava 1. decembra, kjer je tisočglava množica sijajno dokazala, da se tudi pri nas razmere, med priprostim kmečkim prebivalstvom, v narodnem oziru zboljšujejo. Nov zared ostaja ob meji, ki bo jasno in odločno dokumentiral svojo narodno in državno pripadnost. Dočim je Marenberg sam povečini še rezerviran, se tem bolj širi narodna ideja med okoliškim prebivalstvom, ki je bilo tudi glavni kader pri letošnji proslavi.

Proslava se je vršila na predvečer našega največjega državnega praznika. Že koj v zgodnjih popoldanskih urah se je začela polniti Brudermanova dvorana, v kateri se je vršil interni del proslave. Proslavo ujedinitelja je otvoril z nagovorom na zbrano občinstvo starosta. Po nagovoru se je izvršila svečana zaprisega sokolskih članov, po njej pa je zapel sokolski pevski zbor pod taktirko sodnika br. Slabeta: Bože pravde. Nato je nastopila državna osnovna šola s svojimi malčki, ki so igrali Ribičevo: »Dediščino kralja Matjaža.« Po internem programu je zapel sokolski pevski zbor na trgu, kjer se je zbirala množica ljudi za povorko, nekaj pesmi, ki so navdušile vse prisotne. Topiči so začeli oznanjati povorko. Vsi so navdušeno vzklikali Nj. Vel. kralju Aleksandru, prestolonasledniku Petru in slovenskemu Marenbergu. Po bakljadi je povorka krenila pred občinsko hišo, kjer je nagovoril manifestante prosvetar marenberškega Sokola učitelj Terčak Stane. Orisal je vse zgodovinske momente, ki so v zvezi z našo svobodo do l. 1918 in ki so nam prinesli veliko Jugoslavijo. Po govoru je zapel pevski zbor Bože pravde in nekaj drugih pesmi, na kar je igrala na trgu še marenberška

Izšel je v knjižici celotni:

Zakon o glavni kontroli

Dobl se po 10 Din (brez poštne) v tiskarni „Merkur“, Ljubljana, Gregorčičeva ulica št. 23 ali v upravništvu „Jugoslovana“, Ljubljana, Gradišče

Kultura

Vladimir Levstik v hrvatski in češki literaturi. V nedeljskem »Obzoru« je R. R. Progonški objavil izrpen članek o življenju in književnem delu Vladimira Levstika. Na koncu izdaja pisec dve zanimivi novici: da bo v kratkem »Gadje gnezdo« izšlo v Zabavni biblioteki v hrvatskem prevodu in da bo praško České slovo te dni začelo v feljtonu prinašati najnovjši Levstikov roman »Otok BIANKE Marije«. Ta roman opisuje bodočnost slovenskega naroda in bo najprej v češčini zagledal beli dan, za tem pa bo izšel v slovenščini.

Jugoslovska umetnost med Čehoslovaki. Na predvečer našega narodnega praznika so v praškem narodnem gledališču igrali Gjure Dimovića Kraljevića Marka (iz znane trilogije Kosofo), v brnskem narodnem gledališču pa opero Morana, delo mladega komponista Jakova Gotovca. Kraljevića Marka je režiral Zvonimir Rogoz, glavno vlogo v Morani je pel naš stari znanec Čvejić. Obe predstavi sta vzbudili med češkoslovaškim občinstvom veliko zanimanje.

Umetnostno-zgodovinska študija iz srednjeveške južne Srbije. Naš ožji rojak, dr. Franc Mesesnel, kustos drž. muzeja v Skoplju, je v zadnji številki Glasnika skopljanskega znanstvenega društva Glasnik skopskog naučnog društva objavil zanimivo umetnostno-zgodovinsko študijo pod naslovom: Najstariji sloj fresaka v Nerezi, ki je izšla tudi v ponatisku kot posebna brošura, spremljana po seriji zanimivih fotografskih posnetkov. Delo obravnava opis in umetnostno oceno fresk, ki so jih pred leti

godba. Na dan 1. decembra se je vršila cerkvena slovesnost, ki so se je udeležili vsi uradi ter narodno zavedni prebivalci. — Meja je govorila po 12. letih na letošnji 1. december jasno in odločno vsem onim, ki hočejo delati kompromise, da je ta čas že davno minul, da nastopa nova doba.

Potreba je sloge in prave bratske sokolske ljubavi, da bo zapopolnala velika ideja Jugoslovanstva, ki bo prešinila vse in vsakogar.

Praznovanje 1. decembra v zagorski dolini

Zagorje

Na predvečer praznika ujedinitelja je dramatski odsek vprizoril v režiji br. Vinka Košmerla dramsko sliko »Orkan«. Na dan 1. decembra se je udeležilo članstvo z zastavo slavnostne službe božje. Glavna proslava pa se je vršila zvečer ob pol 8. uri, h kateri se je zbralo nenavadno mnogo občinstva, tako da je bila velika dvorana in galerija nabito polna. Akademija je otvorila ženska deca (s. Žitnikova) z vajami z zastavicami. Tudi moška deca pod vodstvom br. Sulina je s svojim nastopom zadovoljila vse. Moški naraščaj je nastopil skupinske vaje, (br. Černelc), ki jih je kljub njihovi težkoči zelo dobro izvajal. Nato so prikoralale članice (načelnica s. Žitnikova) in izvajale petko brezhibno. Silno zanimiva točka je bila telovadna ura moške dece (br. Sulin), ki je pokazala nekaj mladinskih iger. Člani so nastopili na bradlji in drogu.

Sledila je odborova slavnostna seja. Sejo je zaključil prosvetar br. Vinko Košmerl z lepim nagovorom, opisajoč žrtve in borbe za jugoslovansko državo.

Telovadno akademijo je nadaljeval ženski naraščaj s »serenadoc« (s. Poljšakova). Izvajanje je bilo skladno in elegantno. Priserčne so bile »lutke« (s. Žitnikova), ki jih je izvajala ženska deca, oblečena v mornariške in bele obleke. Spored so zaključili člani z vajami s stankami (načelnik br. Klun), ki so še precej skladno izvajali težke, morda celo pretežke vaje. Vsi nastopajoči oddelki so bili v pohvalo nagrajeni z dolgotrajnim ploskanjem, najbolj seveda »lutke«. Akademija je imela krasen uspeh. Vsi br. vaditelji in s. vaditeljice so pokazali sadove svojega požrtvovalnega dela, kar je dokazala sijajno uspela akademija. Po akadem. se

je vršila prosta zabava, pri kateri je pridno igral tamburaški odsek gasilnega društva iz Izlake.

Medija-Izlake

V lepo okrašen kopalški dvorani se je v nedeljo ob 15. uri zbralo izlaško Sokolstvo in nje-mu naklonjeno občinstvo v tako velikem številu, da je bila precej obširna dvorana nabito polna. Na proslavo so prihiteli tudi zagorski Sokoli, na rudniškem vozu pa, ki ga je dobil Sokol brezplačno, so se pripeljali naraščajniki. Ker je bilo društvo šele pred dvema mesecema ustanovljeno, niso mogli narediti telovadnega sporeda, zato pa so Zagorjani nastopili v štirimi telovadnimi točkami in sicer na prostem, ker v dvorani ni bilo prostora.

Kmalu po 15. uri so prikoralali na telovadišče naraščajniki pod vodstvom br. Božo Černelca in izvajali še precej skladno skupinske vaje, nato pa proste vaje. Člani so nastopili vaje s stankami in na bradlji pod vodstvom načelnika br. Francija Kluna. Na to se je vršila proslava v dvorani, kjer je domače društvo izvajalo svoj program. V začetku je zaigral izlaški tamburaški zbor pod taktirko g. Janka Hočvarja državno himno, na kar je izpregovoril starosta br. Bleiweis. S posebnim veseljem je pozdravil starosto celjske sokolske župe br. Smertnika in starosto zagorskega sokolskega društva ter je po par uvodnih besedah podal besedo starosti br. Smertniku, ki je navdušeno pozdravljen govoril lep, patrijotičen govor.

Z gromkim »Zdravo« in silnim aplavzom je končal svoj govor. Nato sta deklamirali Vida Bleiweisova in deklica iz III. razreda. Sledil je govor prosvetarja br. Kavčiča, ki je lepo orisal namen Sokolstva. Zaključil je s pomembnimi besedami: Kdor Jugoslovan, ta Sokol! In zopet dve krasni deklamaciji Krassen je bil pogled na članstvo, ki je podalo svojo zaobljubo. Čez 50 jih je bilo, ostali pa so bili zadržani. Po izvršeni zaobljubi jim je prvi čestital br. Smertnik, nato pa je bilo podpisovanje v zaprisežno knjigo. — S tem je bil program zaključen. Br. Bregar Ivan se je poprijel z vso mladostno energijo za sokolsko delo in gre nje-mu zahvala za ta uspeh. Naprej po poti k zmagi.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Ljubljana III.

Proslava državnega ujedinitelja in sokolskega praznika je praznovalo Sokolsko društvo Ljubljana III. na najsvetlejši način in ob polni udeležbi vsega članstva, naraščaja in dece. — Slavnost se je vršila v lepo okrašenem salonu restavracije brata Zagarja na Vodovodni cesti. Brat starosta Danilo Šaplja je otvoril svečano zborovanje ter pozdravil vse zastopnike. Posebno radostno je pozdravil zastopnika naše hrabre narodne vojske s številnim zborom bratov oficirjev in podoficirjev. Nato je poročal o pomenu državnega praznika. Vrli bežigrjski pevski zbor je zapel državno himno. Br. prosvetar Blaganje je v svojem referatu naglašal pomen sokolstva v osvobodilnih bojih Jugoslovanov in bratov Čehoslovakov, kakor tudi o razmahu sokolstva po osvoboditvi in zlasti še po zgodovinskem 6. januarju. Zaključil je svoj govor z živjimi klicem našemu prvemu starosti Nj. Vis. prestolonasledniku Petru. — Sledile so deklamacije in zaobljuba naraščaja.

Štepanja vas

Sokolsko društvo v Štepanji vasi je proslavilo že v nedeljo 30. novembra narodni praznik 1. decembra. Proslava se je pričela ob 19-30 in jo je otvoril starosta br. Ivan Bricelj v Sokolskem domu s slavnostno sejo ob veliki udeležbi z zastopnikom dobrunjske občine bratom Brunčičem. Brat starosta je raztolmačil pomen 1. decembra in še posebej pomen Sokolstva. Nato pa je zaobljubil novo članstvo. Zatem je zapelo pevsko društvo »Savač« pod vodstvom g. A. Gruma »Bože pravde«. Br. načelnik Ivan Žitnik pa je govoril članstvu o borbi za Jugoslavijo in končnem uspehu Sokola. Nato je zapelo pevsko društvo »Savač« istrsko himno. — Telovadbi so sledile pevске točke in prosta zabava.

št. Vid

V nedeljo 30. novembra t. l. je slovesno proslavil tukajšnji Sokol državni in sokolski praznik. Brat podstarosta g. Pipan je otvoril svečano sejo, pozdravi navzočega g. sreskega načelnika dr. Andrejko. Dalje pozdravi vse zastopnike. Brat prosvetar je predaval o značaju 1. decembra iz nacionalno-državnega in sokolskega vidika. Brat načelnik dr. Kavec je po navdušenem nagovoru pripel naraščajnikom sokolske naraščajske znake in štirim še značke Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Po svečani zaobljubi je bila telovadna akademija moškega naraščaja, ženske dece in članstva, katera je tako lepo uspela, da je čestitati nastopivšim, kot bratu načelniku in sestri načelnici Hlebčevi. Zvečer ob 21. uri je bil pri Slepem Janezu v Žapužan družabni večer. — Dne 1. decembra se je Sokol udeležil v velikem številu tudi slavnostne maše in šolske proslave.

Ko mislite na Miklavža in na Božič!

Vam nudi

839

Nova založba r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Kongresni trg 19

najlepša darila

za otroke in odrasle.

Oglejte si naš najodličnejši lokal! Sortirano blago!

KNJIGE vseh vrst, domače in tuje, razno mladinsko slovo in slikanice, zlasti: V. Busch: Cipek in Capek — I. Hermann: Ivančkov sv. večer — za gimnazijce dr. J. Debevca: Vzori in boji — in mnogo drugih.

IZBRANA DARILA za šolo in dom: nalivna peresa, pisalne garniture v steklu in marmorju, pisemski papirji v mapah in kasotah, albumi za razglednice in slike, spominske knjige; za Vaše malčke tudi barvnike v najoriginalnejših ovojih. DEKORATIVNE PREDMETE za pisarne v razni izbori, preproste in dragocene: nastavki, pepelniki, knjižni oporniki in nosači, kazala za čitanje.

Čankorjevi in Finžgarjevi zbrani spisi v krasni opremi.

Ustanovni občni zbor Sokola Loče

Ravnokar je minulo teden dni, ko smo poglagali temelj najbližjemu sokolskemu društvu v Poljčanah, in že je tudi našo prijazno vasico spreletela sokolska misel. V nedeljo 30. novembra smo tudi v Ločah zaklicali iz globine svojega srca: »Zdravo, pozdravljen Sokol v Ločah!«

Takoj po maši proti 12. uri je otvoril slavnostno zborovanje loški šolski upravitelj kot predsednik pripravljalnega odbora br. Kržič zborovanje z iskrenim pozdravom na navzoče, ki jim je v kratkem pojasnil potrebo Sokola.

Za tem so sledili razni nastopi dece in naraščaja, za kar vsa čast pripravljalnemu odboru. Dr. Pučnik je nato kot župni zastopnik prečital upravo, ki je razen odbornikov, namestnikov in revizorjev sledeča: starosta šol. upr. br. Kržič, postarosta šol. upr. v St. Jerneju br. Friedl, načelnik trgovcev br. Kragelj iz Zbelove, načelnica s. Ulej, učiteljica ročnij del in prosvetarka s. M. Bezlajeva. Za njegovim sprejemljivim govorom o Sokolstvu sta čestitala za njim še zastopnika konjiškega in poljčanskega Sokola.

S pesmijo »Zastava spet razvita je...« zapeta od poljčanskih pevcev, ki so sploh izpopolnjevali lep spored, je bil nad vse lepo uspeli zbor kot 5. Sokola v lepi Dravinjski dolini zaključen. —an.

Najlepše

Miklavževo darilce

za otroke je lepa aluminijasta kubinska garnitura, ali vedrica za pesek, lopatica itd., katero dobitte v bogati izbori pri trvdki

STANKO FLORJANČIČ

Ljubljana Sv. Petra cesta 35.

Oglejte si zalogo in izložbe!

Avtomatska telefonska centrala v Celju

Celje je gotovo tako važno središče kot sta Ljubljana in Maribor. So pa nekatere panoge, v katerih Celje prednjači Ljubljani in Mariboru, da omenimo samo izvoz hmelja, lesa, jaje itd. Tako važno gospodarsko, trgovsko in industrijsko središče potrebuje poleg drugih pripomočkov za čim točnejši in hitrejši promet tudi dober telefon. Moderen telefon pa more dati le avtomatska telefonska centrala. Nujno potrebno je torej, da dobi Celje poleg drugih mest v državi svojo avtomatsko telefonsko centralo. Sedanjí telefonski promet v Celju je sila slab in se množijo pritožbe naročnikov dan za dnem. Da trpe podjetja veliko izgubo ob tem nedostatku je splošno znano. Velikopotezno naj se sedanji sistem zamenja z avtomatskim. Mestno načelstvo je že pokrenilo akcijo za avtomatsko centralo, tako pred vsem pri direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani in pri ministrstvu v Beogradu. Centrala naj bi se nabavila na račun reparacij, kakor so se nabavile avtomatske centrale po drugih mestih države. Upati je, da bo akcija imela uspeh in da bo Celje v kratkem času zopet lahko ponosen na novo moderno pridobitev.

Samo z znižanjem cen lahko olajšamo gospodarsko zadrego. Mi začnemo!

145.- ženski
165.- ženski
165.- ženski
165.- ženski

HUMANIK

Uspeh našega racionaliziranja za naše kupovalce!

Zagoneten napad na sejmarja

Sv. Planina 1. decembra.

Jožef Bokalj, 61-letni posestnik iz sv. Planine, se je vračal 21. novembra proti večeru iz sejma pri Sv. Juriju ob Taboru. Bil je precej dobre volje ter je prepeval po samotni poti proti domu. Kar plane iz obcestnega grmovja nepoznan moški pred njega in ga močno udari s topim predmetom po glavi ter zbeži. Bokalj se je od udara opotekel in padel, pa se je kmalu zavedel in poskušal nadaljevati pot proti domu. Zaradi velike izgube krvi je opešal ter se je z muko privlekel do listnjaka nekega bližnjega kmeta, kjer je v listju prenočil do jutra. Rano si je za silo obvezal in ustavil kri. Drugi dan okoli 10. ure je prišel domov, nakar je odšel k zdravniku. Na vprašanje orožnikov, zakaj ni poklical ponoči bližnje ljudi na pomoč, odgovarja Bokalj, da se je sramoval, ker je bil ves oblit s krvjo. Orožništvo preiskuje zagoneten zadevo, ker stari Bokalj po svoji izpovedi nima nobenih sovražnikov in tudi ni nosil omenjenega dneva veliko denarja s seboj. Napadalec v temi ni spoznal in zasledovati ga tudi ni mogel, ker je zaradi izgube krvi takoj opešal. Upamo, da bo dobilo orožništvo predrznega napadaleca kmalu v past, da se mu bo nato odmerila zaslužena kazen. P.

Ropar Ferjan aretiran v Avstriji

Priznal je velik vlom v frančiškansko cerkev v Novem mestu

Novo mesto, 3. decembra.

Sredi septembra t. l. je bil, kot smo tedaj že poročali, izvršen v tukajšnji frančiškanski cerkvi velik rop. Tat je odnesel mnogo kelihov, dragoceno monštranco in skoro 2000 Din gotovine. Izginil je brez sledi. Orožništvo je pozneje našlo nekatere drobce v gozdu za Birčno vasjo, dobro uro hoda od Novega mesta, to pa je bilo tudi vse.

Te dni je policija v Linzu v Avstriji aretirala znanega vlomilca Gustava Ferjana. Mož si je dal pri nekem tamkajšnjem ključavničarju delati vlomilsko orodje, kar je izvedel neki detektiv ter roparja aretirati. Ferjan je bil šele 2. septembra izpuščen iz zaporov v Garstenu in je začel takoj izvrševati svoj vlomilski poklic, tako v inozemstvu kot v Jugoslaviji. Svoje naropano blago je spravil v Linzu pri nekem bivšem sojetniku, ki so ga sedaj prav tako spravili v ječo. Nekaj blaga in denarja je policija še rešila. Ferjan je priznal, da je med drugim oropal tudi frančiškansko cerkev v Novem mestu in da je del teh naropanih stvari zakopal v bližnjem gozdu. Vse kaže, da mož ne laže. Izročili so ga deželnemu sodišču v Linzu.

Zavržen novorojenček

Baje ga je rodila neka ciganka in ga odložila

Novo mesto, 3. decembra.

Danes popoldne je našel ključavničarski pomočnik Mazele ne daleč od očetove hiše v ozki ulici med vilo Skalizky in vilo Helzo pol metra od poti onstran žične ograje v sadnem vrtu hotelirja Windischerja s travo in kamenjem pokrito mrtvo dete, ovito še v takozvano posteljico in v razvlečeno popkovino. Zdravnik dr. Ropas in babica Kneiterjeva sta izjavila, da je moralo biti dete tekmo noči živo rojeno, da pa se je med tem pod posteljico kopico zadušilo. Trupelce so prenesli v mrtvašnico, kjer je komisija odprla posteljico in ugotovila spol novorojenčka. Včeraj je tam baje rodila neka ciganka. Vse nadaljnje sledi manjkajo.

Dunaj, 3. decembra. Pretežno jasno, v nižavah tu in tam jutranja megla; ponoči mraz, temperatura tudi podnevi malo nad ničlo.

Gostilničar udaril gosta s stolom po glavi

Kranj, 2. decembra.

Danes zjutraj ob šestih je prišel na policijo Konrad Klinc, delavec pri gradbenem podjetju Slavec na Bledu. Imel je vso krvavo glavo in pripovedoval stražniku, da ga je udaril tukajšnji gostilničar L. M. s stolom po glavi. Pili so do šestih zjutraj zavreto vino. Gostilničar je zahteval od Klinca denar za popito vino, ki ga je ta po njegovem zatrjevanju že prej plačal. Gostilničar se bo moral zagovarjati ne samo za ta nelep čin, ampak tudi radi prekoračenja policijske ure.

Murska Sobota

Zopet aretacija radi saharina. Zadnje nedeljo se je pripeljalo sem z avtomobilom pet detektivov, ki so v bližnji vasi Markišavci aretirali tank gostilničarja in posestnika Kümuna in njegovega sosedo Kelnera ter še dva druga moška. Ujeli pa so jih s trikom, ki se je dobro obnesel. Eden izmed detektivov se je javil prejšnji dan pri Kuminu in vprašal zaupno, če bi lahko kje dobil saharin in tobak. Gostilničar je šel na limanice. Zmenili so se, da bo drugi dan prišel po njega. — Drug dan je res prišel po saharin in tobak. Kmalu za njim pa so še prišli ostali detektivski, ki so zgoraj imenovane aretirali in jih z večernim vlakom odpeljali. Baje so našli samo četrt kg saharina in nekaj orožja.

Umrla je ga. A. Cezel, mati trgovke Ane Čör in trgovca Cizela. Pred kakim mesecem smo poročali o tragični smrti njenega moža, ki se je v hipni duševni zmedenosti obesil. Naše so žalje.

Jubilej dela zadrugarjev — mizarjev

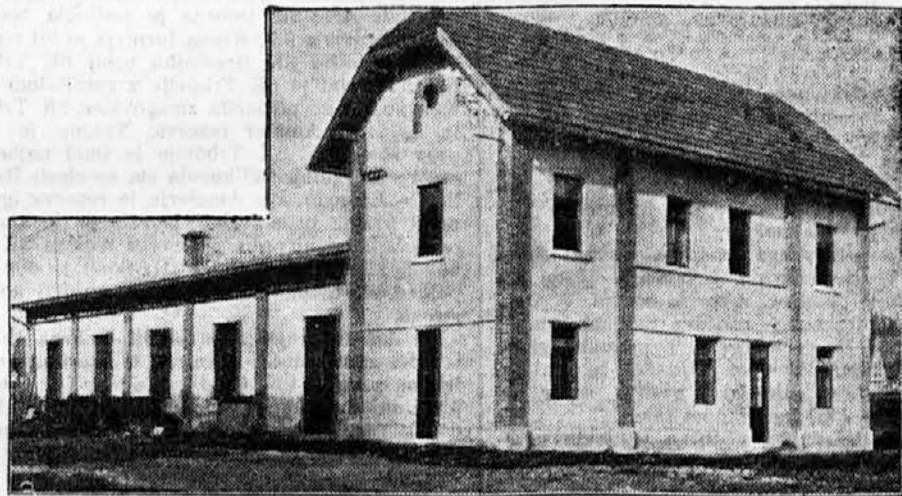

Ljubljana, 3. decembra.

22-letnico Produktivne zadruge ljubljanskih mizarjev so praznovali v nedeljo. Združena je bila z otvoritvijo velike moderne strojne delavnice.

Predsednik zadruge g. Zore je pojasnil, razkazujoč obsežne obrate zadruge, da je bila ponosrečena stavka pred 22 leti vzrok, da je

ga je začela misliti na moderniziranje svojega obrata. In tako si je postavila novo, popolnoma moderno strojno delavnico. Urejena je zelo higijenično in tudi tehnično najpopolnejše po industrijskem principu. Delo gre iz roke v roko, od stroja do stroja. Delo, ki ga je prej delavec opravljal eno uro, je zdaj opravljeno s stroji v nekaj minutah.

Nova delavnica s najmodernejšimi stroji na električni pogon

pešičica brezposelnih mizarjev ustanovila zadrugo. Začetek je bil težak. Vendar so si zadrugarji kmalu postavili svojo delavnico. Nabavili so si tudi stroje. Prvi so tudi bili, ki so obratovali s tokom iz svoje električne centrale.

S svojim solidnim delom je zadruga končno dobila velik ugled. Dobila je naročila pri raznih večjih stavbah. Po vojni ji je mnogo koristilo živahno stavbno gibanje v Ljubljani. V Ljubljani je izvršila mizarška dela pri vrsti hiš in palač. Delala je pa tudi za Zagreb in Beograd.

Konkurenca je pa bila vedno večja in zadruga

Zadruga razpolaga danes z 12 modernimi stroji. Poleg mizarške delavnice ima pa tudi ključavničarsko delavnico in električno centralo. Tudi ti dve sta najmoderneje opremljeni. Zraven je tudi udobna garderoba z umivalniki in skladišče za pohištvo. V prvem nadstropju so stanovanja in pritlikline.

Zadruga ima danes 50 članov, od katerih je v zadrugi uslužbenih 47. Vse to nam priča, da je ta zadruga eno prvih tovrstnih podjetij v državi. Ob jubileju ji čestitamo in ji želimo še večjega razmaha.

Ptuj

Iz gledališča. Prvo prihodnje gostovanje mariborskega Narodnega gledališča v Ptuj in obenem prvo v novem abonmaju bo v torek 9. t. m. Vprizorila se bo Maughamova drama »Sveti plamen« v režiji g. Vladimira Skrbinška.

Pragersko

Proslava prvega decembra. Glavna proslava je bila osredotočena v prireditvi tukajšnjega Sokola, ki je priredil najprej nastop v šoli, potem pa družabni večer v kolodvorski restavraciji. Obisk pri nastopu je bil lep; posebno okoličanov je bilo veliko.

Zopet pretep z noži. V nedeljo zvečer je po predstavi v cirkusu prišlo v gostilni Karla Brgleza zopet do spora in pretepa med fanti, ki so se vinjeni in razdraženi pričeli naposled obdelovati z noži.

Poroka. Poročila sta se 24. m. m. g. Adolf Rigler, sin trgovca in gđ. Anica Dolinarjeva. Želimo jima obilo sreče.

Sprememba posesti. Tukajšnji posestnik Franc Koren je prodal svojo stanovanjsko hišo za 50 tisoč dinarjev.

Slovenska Bistrica

Sneg na Pohorju. Če Božič zeleni, Velika noč v snegu leži, pravi star pohorski pregovor. Upajmo, da ne bo tako, ker je v noči od ponedeljka na torek zapadel na vrhovih našega južnega Pohorja precej debel sneg in je temperatura padla. Zvečer je snežilo tudi v mestu, a sneg ni obležal, ker je bila zemlja še pretopla. Naši smučarji se boje, da ne bodo prišli letos na račun, akoravno pričakujemo hudo zimo, pa — brez snega.

Zrtev davice. 1. decembra popoldan je preminul na zavratni boleznii davici posestniški sinček Tone Breznik, učenec 3. razreda narodne šole v Slov. Bistrici.

Guštanj

Proslava ujedinjenja je bila v nedeljo popoldan za naš kraj in razmere na lep način in z bogatim programom. Proslavo je otvoril šolski upravitelj g. Gačnik z lepim nacionalnim govorom, ostale točke pa je izpopolnil orkester, kakor tudi moški in mešani pevski zbor pod spretnim vodstvom g. Močnika šol nadzornika, z raznimi slovenskimi muzikalnimi komadi in koroškimi pesmicami.

Pri delu ponosrečili. V tukajšnji jeklarni se je nekemu delavcu pripetila težka nesreča. Zaposlen je bil pri valjarju. Razbeljen kos železa je po nesrečnem naključju padel delavcu na roko in mu prežgal vse mišice v podlehju na roki. Zdravnik dr. Erat je nesrečnemu nudil prvo pomoč, mu obvezal rano, z rešilnim avtom pa je bil prepeljan v bolnico v Slovenjgradec. — Nesreča se je pripetila tudi kovaču Kolarju, ki hodi na delo v Prevalje. Kletil je smrekam v tukajšnjem graščinskem gozdu veje in si odsekale palec na levici.

Novo mesto

Francoski krošek v Novem mestu vabi vse svoje člane in prijatelje k predavanju g. lektorja Marca Veya. Predavanje se vrši danes v četrtak ob 6. uri zvečer v gimnaziji.

Obvezno cepljenje proti škrlatici se vrši danes ves dan na polikliniki osnovne šole. Učenci in učenke, ki so iz kateregakoli vzroka danes izostali, bodo cepljeni kasneje.

Občinski proračun in proračun ubožnega sklada občine Šmihel-Stopiče kot ga predlaga župan, je v občinski pisarni v Kandiji javno razpložen do 7. t. m.

Šmarnice je treba prijaviti pristojnim županstvom in plačati predpisano banovinsko takso od vsake brte. Občina Šmihel-Stopiče poziva vse vinogradnike, ki imajo to sorto, da število trt prijavijo najkasneje do 5. t. m.

Licencovanje žrebcev se bo vršilo v drugi polovici januarja 1931. Vsi lastniki v šmihel-stopički občini, ki hočejo pripeljati svoje žrebce k licencovanju, jih morajo prijaviti županstvu do 19. t. m. Prijaviti je tudi one žrebce, ki so bili že licencovani. Komisija bo pregledala samo prijavljene žrebce.

Krčevina pri Mariboru

Na praznik ujedinjenja je priredila tudi naša osnovna šola prav mično proslavo. Šolski upravitelj g. Cvetko je uvodoma pozdravil in se zahvalil došlim gostom ter v znešenem govoru živo naslikal pomen praznovanja tega dne ter navduševal deca in prisotne za pravo državno jugoslovansko idejo. Za svoja z jugoslovanskim duhom prežeta izvajanja je bil deležen odkritega priznanja in zahvale. Šolarji vseh razredov so na to posemežno z izrednim navdušenjem in preciznostjo deklamovali razne izbrane narodne pesmi, ki so navzoče ganile do solz. Pod vodstvom splošno priljubljenega učitelja g. Bratoša pa je deca izborna zapela več domoljubnih pesmic. Priznati moramo, da je naš učiteljski zbor na tej obmejni točki v vsakem oziru na mestu in da je naša deca izročena v šolsko vzgojo dobrim vzgojiteljem.

Občinskemu odboru kot občani nujno priporočamo, da ustreže naši splošni želji ter da ob prestopu iz Tomšičevega drevoreda v Praprotnikovo ulico postavi električno svetilko. Zbiranje raznih sumljivih elementov razgrajev, pretepačev itd. ter opravljanje raznih telesnih potreb bo tu koj prenehalo. Z ozirom na to, da ponoči v vsaki dobi prihajajo in odhajajo železniški in poštni uslužbenci, ki po večini tvorijo prebivalstvo tega dela občine, upamo, da bo našel naš opomin primerno upoštevanje. Iz zanesljivega vira izvemo, da se te dni snuje pripravljajni odbor za ustanovitev šolske čete za občino Krčevina in Košaki ter se nadejamo, da se bo ustanovitev klub raznim težkočam dala dobro izvesti, ker med ustanovitelji so izkušeni sokolski in narodni borci.

Slovenske Konjice

Miklavžev večer priredi Sokol v Konjicah za deco v petek 5. decembra ob 15. uri v telovadnici deške šole v Konjicah.

Mladinsko igro »Grudiac« priredi tukajšnje Sokolsko društvo v soboto zvečer 6. decembra in v nedeljo popoldne 7. decembra ob 15. uri v telovadnici deške šole.

Viharno jesensko vreme, ki je razsajalo ob koncu oktobra in deloma še v novembru, tudi našim lepim gozdom na južni strani Pohorja ni prizaneslo. Po uradni ugotovitvi, ki se je vršila zadnje dni, je vihar pokomil okoli 5000 m³ drevja, večinoma mlajšega, ki je bilo v najlepši rasti. Nekateri posestniki so prav občutno pridelali.

Poljčane

Prvi december — sokolski praznik je proslavil naš, pred tednom dni ustanovljeni Sokol zelo slovesno v nedeljo popoldne. Nabitno polna okrašena šolska soba pekelske šole je ponovno dokazala, da je ljudstvo za Sokola. Slavnost je otvoril br. starosta s primernim nagovorom. Nato je predaval brat prosvetar o Sokolstvu na splošno. Navzoči so se z zanimanjem seznanjali s sokolsko ideologijo. Brat načelnik je poudarjal pomen telesne vzgoje. Lep spored so poživiljale deklamacije mladih Sokoličev in pa lepo petje pevskega odseka pod vodstvom br. Živka, šol. upr. iz Studenice. Tudi sestra načelnica je nastopila z županičevimi »Pesem mladine«.

Šolska proslava državnega praznika. Tudi ta slovesnost je zapustila za seboj jako lep utis. Navzoči so žarečih obrazov sledili nastopajoči deci; slavnostni govor je imela učiteljica gđ. Hinterlechner. Omeniti je treba, da se ljudje vedno bolj zavedajo, da smo v Jugoslaviji Jugoslovani. Kajti še nobena državna maša ni bila tako številno zasedena in tudi kraj je bil v zavetih, kot doslej še nikoli.

Podčetrtek

1. decembra je tudi naš mrtev trg oživel v znaku praznovanja tega najpomembnejšega državnega praznika. Na predvečer je bila lepa bakljada z godbo na čelu. Hiše so bile razsvetljene in raz streh so plapolale državne zastave. Na sam praznik so se po svečani službi božji zbrali vsi zastopniki, otroci in mnogoštevilni bržani in stari šoli, da prisostvujejo mali akademiji. Govoril je tukajšnji upravitelj g. Kobalčič na to je govoril kratko ali temperamentno gosp. Lešnik. V imenu mladine je govoril akademik g. Prah. Nato je šolska deca predvajala igrice zaplesala »Kolo«. Pevski zbor pod g. Lovrecom je zapel nekaj pesmi. Po himni je bil slavnost končana.

Imendan je obhajal naš priljubljeni č. g. župnik Andrej Pirce v nedeljo 30. novembra. Na predvečer godu mu je po bakljadi v proslavo 1. decembra priredila godba iz Desiniča podoknico. G. župnik se je godbi in zbranemu občinstvu zahvalil v prisrčnih besedah. Povdarjal je, kako zelo ga veseli, ko vidi, kakšna lepa sloga in vzajemno delo sta zavladala med nami in našimi sosedi Hrvati. — G. župniku želimo, da bi še mnogo let obhajal svoj god srečen in zadovoljen med nami.

Nesreča avtobusa. Avtobus, ki obratuje na progi Podčetrtek-Zagreb, se je v nedeljo zvečer v bližini Bizeljskega ponosrečil. Baje se mu je zlomila os, vsled česar se je prevrnil. Z njim je potovala tudi soproga našega lekarnarja mag. g. Juršeta in je pri tem zadobila več poškodb.

Šoštanj

Šolska proslava 1. decembra. Ljubko sta proslavila državni praznik po božji službi v Sokolskem domu osnovna šola in otroški vrtec. Po nagovoru učitelja br. Burdijana o pomenu zedinjenja in žrtvah, s katerimi se je doseglo, je deca podala nekaj dovršenih telovadnih in pevskih točk ter deklamacij. Pedenj-može in sestrice iz otroškega vrta pa so preoblečeni kot metaljki in vile rajali sredi bujnega godza, v katerega je bil spremenjen oder. Le škoda, da pri teh javnih proslavah, ki imajo velik vzgojen pomen in privabljajo vsako leto več publike, ne sodeluje tudi meščanska šola.

Radio

Ljubljana, četrtek, 4. decembra: 12.15 Plošče (slovenska glasba, plesni šlagerji). 12.45 Dnevne vesti. 17.30 Oroška ura, radio tetka. 18.00 Plošče. 18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. 19.00 Dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina. 19.30 Dr. Valter Bohinec: Geologija naše zemlje. 20.00 Pero Horn: Vzgoja otrok. 20.30 Koncert pevskega kvarteta Glasbene matice (ob prihiti proslave 40letnega pevskega delovanja Janeza Završana). 21.00 Radio orkester. 22.15 Hawai-jazz. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, petek, 5. decembra: 12.15 Plošče (klavir in violina, operne arije). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Radio orkester: Flavta solo. 18.30 Dr. Reya: Vremenslovje. 19.00 Dr. Lovro Sušnik: Francoščina. 19.30 Gospodinjina ura, gđ. Zemljanova. 20.00 Maklavžev večer, 21.00 Radio orkester: Hawai-jazz.

Zagreb, četrtek, 4. decembra: 12.20 Kuhinja. 13.30 Novice. 17.00 Ruske balalajke. 18.30 Novice. 20.20 Poročila. 20.30 Prenos koncerta iz Ljubljane. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Laha večerna glasba.

Zagreb, petek, 5. decembra: 12.20 Kuhinja. 13.30 Novice. 17.00 Prenos glasbe iz kavarne »Corso«. 18.30 Novice. 20.20 Poročila. 20.30 Prenos koncerta iz Beograda. 22.30 Novice, vreme in sneg.

Beograd, četrtek, 4. decembra: 9.00 Prenos iz Saborne cerkve. 10.30 Plošče. 12.30 Narodne; poje ga. Aleksandrovič. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Koncert g. Z. Čvijić — člana beograjske opere. 17.30 Radio orkester. 19.30 Francoščina. 20.00 Zdravstveno predavanje. 20.30 Ljubljana. 22.30 Novice. 22.50 Ciganska glasba.

Beograd, petek, 5. decembra: 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 17.00 Kuhinja. 17.30 Narodni napravi. 19.30 Nemščina. 20.00 Kako se ubranimo mraza. 20.30 Koncert. 21.30 Radio orkester. 22.30 Novice. 22.50 Balalajke.

Novembrska mednarodna gospodarska konferenca v Ženevi

Koncem lanske zime se je v Ženevi sestala konferenca, ki je sklepala o trgovinski konvenciji, po kateri naj bi se povznanje carin omejilo le na primer največje gospodarske najužnosti. Praksa pa je pokazala, da je izvajanje take trgovinske politike doseglo baš nasprotno uspehe, kakor se je pričakovalo. Vse evropske države so povečale uvozne carine ter s tem še bolj poostriale evropski položaj. Pričakovalo pa se je, da bo to stanje iztrežilo države in pod temi vtisi in pričakovanji se je sestala 17. novembra druga gospodarska konferenca v Ženevi, ki je sprejela na dnevi red pet točk.

1. Predvsem naj bi konferenca skušala, da se omogoči čimprejše uveljavljanje mednarodne konvencije o uvoznih in izvoznih prepo-vedih in omejitvah, ki je bila že pred tremi leti sklenjena.

2. Nadalje je bila naloga konference, da pripravijo teren za uveljavljanje mednarodne trgovinske konvencije z dne 24. marca t. l. in pridobi zanjo čim večje število držav.

3. Obenem naj bi se nadaljevala pri tej priliki posvetovanja o postopanju s tuji, da se zaključijo nedovršeno delo zadnje pariške konference.

4. Končno je imela razpravljati konferenca o carinsko-tarifnih pogajanjih v svrhu znižanja carin in olajšanja trgovskega prometa za tekstilno blago in stroje.

5. Na zadnjem mestu se je nahajal šele predlog ekonomskega komiteta glede razprave o prednostnem carinskem režimu za žito iz držav vzhodne Evrope, ki je našo delegacijo najbolj interesiral.

Predvsem so se na tej konferenci borile struje, ki so se z zastopniki industrijskih držav ogrevale za svoje lastne interese, na drugi strani pa skupina agrarnih držav, ki je seveda morala ščititi svoje lastne živiljske interese. Izgledalo je, da konferenca ne bo dosegla uspehov, kajti samo dobra volja ne zadostuje za rešitev teh velikih vprašanj.

Posebno veliko besedo so imeli zopet Angleži, ki so pričeli s ponovnimi zahtevami po znižanju carin na tekstilne in stroje. Sami seveda pa uvajajo eno zaščitno carino za drugo. Naravno je, da se je takoj našlo vprašanje kaj Angleži lahko nudijo kot kompenzacijo za znižanje teh carin. Tu pa se je razbilo vse.

Vprašanje preferenčnih carin za žito in agrarne produkte ni našlo absolutno nikakega odmeva, zato pomeni ženevska konferenca za naše agrarce trpko razočaranje. Mi izvažamo v dobrih letinah 20% skupnega donosa žitaric, dobili bi neznamen odstotek žita, ki znaša v Nemčiji n. pr. 1-2% njenega konsuma, zato pa bi morali odpraviti naše industrijske carine. V to pa ne gremo.

Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 11. decembra t. l. ponudbe glede dobave impregniranih drog in karbida.

Direkcija državnih rudarskih preduzeča v Sarajevu sprejema do 12. decembra t. l. ponudbe glede dobave skretnice, tračnic in raznega materijala za kolosek.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 14. decembra t. l. ponudbe glede dobave eternita, žebeljev, raznega orodja.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 15. decembra t. l. ponudbe glede dobave mlinja, lanenega firmaza, terpentina, žveplene kisline, salmijaka, grafit, sadre ter glede dobave 2000 kg dinamita oja.

Direkcija državnega rudnika Ugljevik sprejema do 15. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1 pločevinastega dimnika.

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 12. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave električnega materijala; dne 13. decembra t. l. glede dobave telegrafskih trakov; dne 15. decembra t. l. glede dobave žice; dne 16. decembra t. l. glede dobave barv.

Dne 13. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave železnih nosilcev. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Dne 12. decembra t. l. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku Ministrstva za gradbe v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave telefonskih kablov. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoj pa pri istem oddelku).

Borzna poročila

dne 3. decembra 1930

Devizna tržišča

Ljubljana, 3. dec. Amsterdam 22'77, Berlin 13'49, Bruselj 7'894, Budimpešta 9'8915, Curih 1094'40-1097'40, Dunaj 7'9489-7'9789, London 274'72, Newyork 56'47, Pariz 221'32-223'32, Praga 167'39-168'19, Trst 295'44-297'44.

Zagreb, 3. dec. Amsterdam 22'76 bl, Dunaj 794'89-797'89, Berlin 13'475-13'505, Bruselj 788'94 bl, Budimpešta 987'65-990'65, London 274'32-275'12, Milan 295'414-297'414, Newyork ček 56'37-56'57, Pariz 221'32-223'32, Praga 167'39-168'19, Curih 1094'40-1097'40.

Beograd, 3. dec. Amsterdam 22'74-22'80, Bruselj 787'44-790'44, Budimpešta 987'65-990'65, Curih 1094'44-1097'44, Newyork 56'37-56'57, Pariz 221'32-223'32, Praga 167'39-168'19.

Dunaj, 3. dec. Amsterdam 285'92, Beograd 12'5625, Berlin 169'91, Bruselj 99'06, Budimpešta 124'205, Bukarešta 4'2160, Kopenhagen 189'975, London 34'4963, Madrid 80'20, Milan 37'215, Newyork 710'40, Pariz 27'92, Praga 21'0687, Sofija 5'1475, Stockholm 190'60, Varšava 79'61, Zürich 137'62.

Curih, 3. dec. Beograd 9'1285, Pariz 20'29, London 25'06875, Newyork 516'25, Bruselj 71'98, Milan 27'0475, Madrid 58, Amsterdam 207'80, Berlin 123'09, Dunaj 72'67, Sofija 3'74, Praga 15'305, Varšava 57'85, Budimpešta 90'26, Atene 6'675, Carigrad 2'445, Bukarešta 3'0637, Helsingfors 13.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 3. dec. Celjska pos. 160, Ljublj. kred. 122, Prva hrv. šted. 930, Kred. zav. 170-180, Veveče 124, Splete 400, Stavbna 40, Ruše 280 do 300.

Zagreb, 3. dec. Drž. pap.: 7% inv. pos. 85'50-86, vojna škoda ar. 426-427 (426), vojna škoda kasa 425-426 (426), vojna škoda dec. 426-427 (424, 426, 427), vojna škoda febr. 416 do 418, 4% agr. obv. 52 bl, 7% Bler pos. 81 do 81'25, 8% Bler pos. 91-91'50 (91'50), 7% pos. hipot. 80'50-81'25. — Banke: Hrvatska 50 d, Praštediona 930-935, Udržena 190-190'50, Ljubljanska kred. 122 d, Narodna 8050-8125. — Ind.: Sečerana Osijek 300-304, Trboveljska 372-374, Slavonija 200 d, Veveče 124-125.

Beograd, 3. dec. 7% inv. pos. 86-87, 4% agr. obv. 52'75 d, 7% pos. drž. hip. b. 81, 7% Bler 81, vojna škoda 424'50-425, ult. dec. 425-426, ult. jan. 421, Narodna b. 8060 d.

Dunaj, 3. dec. Bankverein 16'90, Kreditni zavod 47, Dunav-Sava-Adria 12'80, Prioritet 86'60, Trbovlje 46'25, Leykam 3'50.

Notacija naših državnih papirjev v inozemstvu

London, 3. dec. 7% Bler 80-81.

Newyork, 3. dec. 8% Bler 90-90'50, 7% Bler 80-80'75, 7% pos. drž. hip. banke 79'50-80.

Žitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca čvrsta, brez prometa.

Novi Sad, 3. dec. Pšenica: baška 79-80 kg 130 do 132'5, ban. Tisa šlep 79-80 kg 141-143, ostala neizpremenjena. — Koruza: baška, sremska stara 92'5-95, baška, sremska nova marec, april, maj 92'5-95, baška, sremska nova 77'5-80, baška, sremska nova dec., jan. 80-82'5, sremska nova posušena 87'5-92'5, sremska nova posušena, ladja 91-93. — Fižol: baški, sremski beli 240-260. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 16'5 vagonov, koruza 45 vag., moka 7 vag., otrobi 2 vag. Tendencija prijazna.

Budimpešta, 3. dec. Tendencija prijazna, promet srednji. — Pšenica: marc 15'60-15'80 (15'77 do 15'78), maj 15'46-15'68 (15'64-15'65). — Rž: marc 9'54-9'67 (9'66-9'68). — Koruza: maj 12'60-12'78 (12'72-12'73), transit maj 10'48 do 10'50 (10'50-10'51).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendencija mlačna, promet: 2 vag. oglja.

Sport

SPORTNI DAN V TRBOVLJAH

V nedeljo je priredil SK Dobrna nogometni turnir, pri katerem so sodelovali: SK Amater, SK Trbovlje, SK Hrastnik, SK Retje, SK Rudar. Turnir je bil nadvse zanimiv. Kot prva sta se že dopoldne srečala SK Dobrna in SK Rudar, kateri je bil poražen z 1:0. — Naslednja sta nastopila SK Amater (rezerva): SK Retje, rezultata 4:1, SK Dobrna je podlegla rezervi SK Amaterja z 0:1. Krona turnirja je bil popoldanski nastop SK Hrastnika proti SK Trbovljam. Zmagal je SK Trbovlje z rezultatom 0:1. Končno sta se pomerila zmagovalca SK Trbovlje I.: SK Amater rezerva. Tekma je bila prav zanimiva. SK Trbovlje je imel najboljši moči v obrambi. Odlikovala sta se zlasti Hudec in Kašman. Pri Amaterju je rezerva igrala požrtvovalno in smiselno, morala pa je končno podleči tehnični premoči prvga moštva SK Trbovelj z rezultatom 0:2 (0:1). Sodil je obe popoldanski tekmi g. A. Božič objektivno in strogo.

Na dan ujedinenja pa je SK Dobrna ob 13. izvedel zadnjo točko turnirja, t. j. propagandni tek na progi 3 km. Ob 14. je igral SK Dobrna proti najmlajšemu trboveljskemu klubu SK Mladost z rezultatom 6:1. Obisk dvodnevnih sportnih prireditev je bil zadovoljiv in aranžer SK Dobrna se lahko z zadovoljstvom ozira na gmotni in moralni uspeh svoje prve velike prireditve.

ZIMSKOSPORTNI ODSEK SPD MARIBOR-RUŠE

opozarja vse svoje člane tekmovalce, da morajo imeti v smislu saveznega sklepa tekmovalne legitimacije, katere bodo morali predložiti na zahtevo razsodišču. Vsi tega pozivamo vse svoje tekmovalce in člane, ki nameravajo letos prvič startati, da oddajo svojo fotografijo ali pri g. Majerju na Glavnem trgu ali pri g. Burešu v Vetrinjski ulici. Istočasno je treba plačati za izstavitve legitimacije pristojbino v znesku Din 10'-. Po sklepu saveza se oni tekmovalci, ki se ne bodo mogli pri komisiji izkazati z legitimacijo, ne bodo pripustili k startu.

Teoretični smuški pouk in setanek za člane zimskosportnega oddelka SPD v Mariboru se vrši v četrtek 4. decembra ob 20. v telovadnici okoliške narodne šole na Dolgem polju.

SMUŠKI TEČAJI

O božičnih praznikih od 24. decembra do 1. januarja priredi Zimskosportni odsek SPD Maribor sledeče smuške tečaje: 1. za začetnike pri Mariborski koči pod vodstvom inž. Rungaldiera in poručnika Ogorelca; 2. za že izvežbane smučarje pri Klopnem vrhu. Vadi tudi letos g. Tavčar iz Ljubljane in 3. za tekmovalce pri zavetišču na Ribniškem sedlu. — Preskrbljeno je za dobro in čim cenejšo oskrbo. Prijave se sprejemajo do 23. decembra v trgovini Bureša in Majerja, kjer se dobe tudi vse nadaljne informacije. — Prosimo vse one, ki se zanimajo za kak tečaj, da se pravočasno prijavijo, da jim lahko odsek preskrbi vse potrebno.

Mali oglasi

Oglas socialne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5'-. Oglasi reklamnega in trgovskega značaja: najmanj Din 10'-. (do 5 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par. Za pismene odgovore priložite znamko.

Zeleznoto vino

lekarnarja dr. G. PICCOLI-ja v Ljubljani k r p c a oslabele, malokrvne, odrasle in otroke. 668

Službo išče

močan mladenič k dobremu gospodarju. — Nastop o Božiču. Pismena vprašanja na naslov uprave. 857

Jabolka
mošanska - gambovci
došla
Gospodarska zveza Ljubljana

Double, modni kampani
Sportni Sevil
za fine obleke in nakaje.
Velika izbira, ugodne cene.
R. MIKLAUC - Pri Skofju
Ljubljana - Medar.
Lingerijeva ulica - Trd Skofju.

Veliko podjetje

išče sodelavce s kavcijo. Prednost imajo strokovnjaki galanterijske, čevljarske in manufakturne stroke. Ponudbe na upravo pod "Zmožen in agilen".

Oglas

Osiguranje zaliha materijala, živežnih namirnica i zgrada na državnim rudarskim preduzečima

Na osnovu čl. 82. do 98. Zakona o državnem računovodstvu i odobrenja Ministarstva Šuma i Rudnika odjeljenje za rudarstvo R. Broj 18624/30 od 25. novembra 1930. g. održaće Direkcija državnih rudarskih preduzeča u Sarajevu na dan 5. januara 1931. g. u jedanaest sati prije podne prvu ofertalnu licitaciju za osiguranje prometnog materijala živežnih namirnica i zgrada na državnim rudarskim preduzečima Kraljevine Jugoslavije.

Ukupna vrijednost iznosi:

1. za prometni materijal . . .	Din 32,909.000'—
2. za daske i drveni materijal . . .	5,296.000'—
3. za drveni ugaj	352.000'—
4. za sigurnosne praskavice . . .	8,530.000'—
5. za kapsule	343.000'—
6. za živežne namirnice	8,975.000'—

Svega Din 45,405.000'—

Ukupna vrijednost prometnih i stanbenih zgrada i inventara iznosi:

1. za prometne zgrade Din	6,050.000'—
2. za stanbene zgrade	8,100.000'—
3. za inventar	2,000.000'—

Svega Din 16,150.000'—

Uslovi se mogu dobiti kod Direkcije državnih rudarskih preduzeča u Sarajevu, soba br. 22. svakog radnog dana za vrijeme uredovnih sati.

Iz kancelarije Ministarstva Šuma i Rudnika Odeljenje za Rudarstvo

Gospodarske vesti

× Agrarna reforma in njena likvidacija. Na konferenci zastopnikov našega denarništva, o kateri smo podrobneje poročali v naši večerajšnji številki, je bil na dnevnem redu tudi važen referat o popolni likvidaciji agrarne reforme. Med drugim se v tem referatu zahteva, da se uspešno likvidira vprašanje agrarne reforme na ta način, da se odstranijo vse pravne nesigurnosti in nevestnosti, ki so doprinesle obilo škode tako agrarnim interesentom, kakor tudi narodnemu in državnemu narodnemu gospodarstvu.

Novo veliko podjetje za eksploatacijo granita. V Beogradu je bila osnovana nova delniška družba Brnički granit z delniško glavnico 7 milijonov dinarjev. Cilj in naloga novega podjetja je, da izkoristi granitne zaloge v naši državi, prevzema dela, pri katerih se uporablja granit in vrši eksploatacijo tudi drugih vrst kamenin.

× Nov gospodarski sistem v Romuniji. Romunski trgovinski minister Manoilescu je izjavil v nekem intervjuu, da je najvažnejše vprašanje agrarnih držav vpeljava preferenčnih carin na mesto klavzule največjih ugodnosti. Kot kompenzacija carin je mišljeno znižanje carin na industrijske izdelke interesiranih držav.

× Rusko-italijanska mehanična tvornica v Moskvi. Pred par dnevi je bil podpisan v Moskvi trgovski dogovor o sodelovanju italijanske mehanične industrije v tvornici ležajev v Moskvi. V glavnem bo v tem podjetju sodelovala tvrdka Villar Pernosa iz Turina, ki bo v ta namen odposlala v Moskvo večje število strokovnjakov. Nova tvornica bo zaposljevala 8000 delavcev.

× Kraljevina Irak uvaja novo veljavo, ki se bo imenovala — dinar. Priprave za valutarno reformo mezopotamske kraljevine so v toliko dozorele, da bo ta država že spomladi prihodnjega leta uvedla v obtoč novo vrsto veljave, ki se bo imenovala dinar in bo razdeljena v 1000 fil. Tečaj napram angleškemu funtu je določen al pari.

× Reševanje italijanske brezposelnosti. Italijansko prometno ministarstvo je odredilo 75 milij. lir za gradnjo stanovanj za železničarje. Ta akcija ima v prvi vrsti namen, da omili veliko brezposelnost, ki vlada v Italiji.

× Angleške ladjedelnice in italijanska konkurenca. Il Giornale dei Lavori Pubblici e delle Strade Ferrate piše: Angleška skupina na čelu z družbo Jarrow & Co. je osvojila jugoslovansko ladjedelnico v Porto Re (blizu Sušaka), barbarično prekrščeno v Kraljevica (imenuvanemu listu gotovo ni znano, da že od nekdanji vsi reški Italijani imenujejo huko ob gornjem Jadranu »Kraljevica« in ne rabijo laške spaktedranke »Porto Re« — op. ur.) Ta ladjedelnica je pred vojno pripadala družbi »Ganz Donau« v Budimpešti, ki je potem prišla v last Jugoslavije. Namere angleške skupine so evidentne. Z razširjenjem in moderniziranjem Kraljevica se ne namerava škodovati samo tržaškim ladjedelnicam z izločenjem grških in jugoslov. ladij ter s privabljenjem tudi drugih sredozemskih mornaric, pač pa so hoče graditi ladje, ki bodo znatno cenejše od italijanskih, ker uživa družba Jarrow & Co. svetovni sloves v pomorskih, strojnih in konstruktivnih delih.

Dobave

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1300 kg peresnega jekla in 400 kg Siemens-martinovega železa ter glede dobave 500 kg grafit in 50 kg boraksa. — Splošni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. decembra t. l. ponudbe glede dobave 18 inozemskih revij iz leta 1931.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 9. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1 armature za lampe; do 15. decembra t. l. pa glede dobave 1 univerzalnega brusilnega stroja, 100 m³ plohov, 1 kompresorjevega agregata, 50 kg vodnega stekla in 50 kg barvila »Antoxyd«.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 11. decembra t. l. ponudbe glede dobave 150 komadov vrčev za vodo, raznega električnega materijala, 300 komadov konjskih podkev, 80 komadov krtač, vijakov z maticami, azbestnega materijala, usnjatih jermen in 1000 metrov okroglih vrvi.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

V No. 6956/8 2860 3-3

Razglas o licitaciji

Kr. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za prevzem dovršitvenih del pri centralni kurjavi v Anatomskem inštitutu univerze v Ljubljani v skrajšanem roku

I. javno pismeno ofertno licitacijo na dan 19. decembra 1930. ob enajstih v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Vsi potrebni podatki, pojasnila in ofertni pripomočki se dobivajo med uradnimi urami proti plačilu napravnih stroškov v sobi št. 21.

Ponudbe naj se glase tako, da podajo v obliki popust v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša Din 206.080.—

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kralj. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 27. novembra 1930.

Razglasi sodišče in sodnih oblastev

Broj: 80491/gr. ST. 1/1930. 2862

Oglas.

Kr. sudbeni stol u Zagrebu oglašuje, da je na predlog dr. Gavrančiča Otona, odvetnika u Zagrebu kao upravitelja stečajne mase Jugoslavenskog rudarskog i industrijskog d. d. podružnica u Golubovcu dozvolio sudbenu javnu dražbu:

I. Rudnih nekretnina upisanih u rudarskoj gruntovnici ovoga suda kao rudarske gruntovnice u Zagrebu u rudnim knjigama pod

- Tom. I. Pag 135. Tom. II. Pag 123.
- Tom. I. Pag 139. Tom. II. Pag 127.
- Tom. I. Pag 160. Tom. II. Pag 159.
- Tom. I. Pag 199. Tom. II. Pag 181.
- Tom. I. Pag 207. Tom. II. Pag 187.
- Tom. I. Pag 137. Tom. II. Pag 125.
- Tom. I. Pag 138. Tom. II. Pag 125.
- Tom. I. Pag 195. Tom. II. Pag 179.
- Tom. I. Pag 249. Tom. II. Pag 235.
- Tom. I. Pag 251. Tom. II. Pag 237.
- Tom. I. Pag 372. Tom. II. Pag 350.

u skupnoj procjenbenoj vrijednosti od Din 13.000.000.— koje se prodaju zajedno sa: II. Rudarskim naredom pobliže u dražbenim uvjetima opisanim, a procijenjenim na Din 2.268.118.85.

Zatim su zajedno sa rudnim nekretninama i rudarskim naredom predmetom dražbe:

III. Prava stečena iz vlastitom (expropriacijom) kupoprodajom, zakupom, pobliže u dražbenim uvjetima popisanim, procijenjenim na Din 103.384.—. Istodobna prodaja zgrada i objekta sagradjenih na unajmljenom zemljištu, pobliže u dražbenim uvjetima opisanih, a procijenjenih na Din 75.331.25.

Nakon izvršene prodaje rudnih nekretnina sudbenu javnu prodaju gruntovno stvarnih nekretnina rudnika i to:

II. cijelih nekretnina upisanih u gr. ul. br. 572. p. o. Šemnica zajedno sa Vilom Sv. Jakob u ukupnoj vrednosti od Din 75.331.25.

III. cijelih nekretnina upisanih u grunt. ul. br. 737. p. o. Veternica, a prodavati će se od tih nekretnina najprije gruntovno tijelo II. koje se sastoji iz ukupne površine zemljišta od 1 ral 1202 čhv. i to kat, čest. br. 1962/2, 1963/3, 2166/2, 2166/3, 2166/4, 1963/1-b, 1878/3-b, 2159/1, 2160/1, 2162/1, 2162/2, 2160/3, 2162/3, 2163/3, zajedno sa na njima podignutim stanbenim zgradama, magazinom od dasaka i ogradom skladišta drva, sve u vrijednosti od Din 94.000.—.

Zatim se izvršava dražbi: gruntovno tijelo II. koje se sastoji iz kat, čest. broj 1706-2-a-2-a-b-1 u površini od 324 čhv. i na njoj podignutom stanbenom zgradbenom, sve u vrednosti od Din 102.500.—.

Konačno gruntovno tijelo IV. koje se sastoji iz kat. čest. br. 1944/1, 1948/1 i 1313/3 u skupnoj površini od 1 rač. 44 čhv. zajedno sa zgradom u vrednosti od Din 195.000.—.

Sve gore navedene nekretnine, nared, zgrade, prava itd. prodati će se na jednom jedinom roku najboljem nudiocu i izpod vrijednosti gore naznačenim redom, no ipak rudne nekretnine ne ispod procjentalnih vrednosti rudnika i njegovih pripadnosti. Jamčevina za sve rudne nekretnine, rudarski nared, zgrade itd. kako su opisane pod I—IV. iznosi Din 500.000.—, za nekretnine grunt. ul. broj 572. p. o. Šemnica (kao pod A) Din 8.000.—, za nekretnine grunt. ul. broj 737. p. o. Veternica i to pod B/1 Din 10.000.—, za nekretnine istog uloška pod B/3 Din 30.000.—.

Jamčevina se polaže u gotovom novcu u državnim vrednosnim papirima ili pako u uložnici u dražbenim uvjetima navedenih banaka.

Dražbeni uvjeti kao i svi dokumenti i prilozi molbe, na temelju kojih je dozvoljena dražba, mogu se ugledati kod potpisane suda ili upravitelja stečajne mase, pa si interesiti mogu nabaviti prepise. Za dražbu ustanovljuje se jedan jedini rok na dan 22. decembra 1930. na licu mesta u poslovnicu rudnika u Golubovcu u 10 sati dopodne.

Pozivlju se napokon svi oni, koji akoprem nijesu o dražbi obavješteni, a ipak misle, da su opisom u rudne ili gruntovne knjige na gore navedene nekretnine založno pravo stekli, da to svoje pravo tim sigurnije prije prodaje ovom sudu prijave, jer će se inače dioba kupovnine i bez njih obaviti, te će sami sebi imati pripisati posljedice, ako se kupovina namirenjem drugih tražbina iscrpi.

Kr. sudbeni stol u Zagrebu, dne 31. oktobra 1930.

A. 88/30-4. 2868 3-2

Oklic

dediču neznanega bivališča.

Juršič Jožeta, posestnik v Prušnjivasi 17, je dne 28. aprila 1930 umrl. Poslednja volja se je našla, pa ni veljavna.

Gorene Katarina, rojena Juršič, hči Jur-

šiča Jožeta, katere bivališče sodišču ni znano, se poziva, da se v teku enega leta od danes naprej zglati pri tem sodišču.

Po preteku tega roka se bo obravnavala zapuščina z ostalimi dediči in z gospodom Furar Janezom, posestnikom v Vel. Banu št. 10, ki se je postavil za skrbnika za odsotno.

Okrajno sodišče v Kostanjevici, odd. I., dne 22. novembra 1930.

E 433/30-7. 2864

Dražbeni oklic.

Dne 18. decembra 1930 ob 10. uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 3 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Reštanj, vl. št. 205.

Cenilna vrednost: 6328.— Din; najmanjši ponudek: 4220.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Kozjem, dne 10. novembra 1930.

E 595/29. 2867

Dražbeni oklic

Dne 9. januarja 1931 ob 1/2 10. uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin, poslopja in zemljišča: zemljiška knjiga k. o. Reka, vl. št. 102.

Cenilna vrednost: 37.455.75 Din; vrednost pritikline: na 3.473 Din; najmanjši ponudek: 18.730.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko, dne 25. novembra 1930.

E 381/30/11. 2969

Dražbeni oklic.

Dne 16. januarja 1931. ob 9. uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 2 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Praprače, vl. št. 17, 66 in 136.

Cenilna vrednost: Din 151.321.—; vrednost pritikline: Din 260.—, najmanjši ponudek: Din 100.880.66.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Višnji gori, dne 26. novembra 1930.

E IX 3791/30—11. 2866

Dražbeni oklic.

Dne 24. januarja 1931 ob 10. uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Slivniško Pohorje, vl. št. 18.

Cenilna vrednost: 205.283.40 Din; vred-

nost pritikline: 5.000 Din; najmanjši ponudek: 136.854.92 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX., dne 24. novembra 1930.

Razglasi raznih uradov in oblastev

No. 7876/1.

Obvestilo.

Kamenik Francetu, sinu Antona in Lucije, roj. Mauc, roj. 19. junija 1880. v Spodnjem Doliču, samskemu, upokojenemu rudarju, stanujočemu v Spodnjem Doliču št. 96, je s sodbo okrajnega sodišča v Konjicah K po 218/30—11 z dne 21. novembra 1930. v smislu § 55 k. z. privedeno pohajanje v gostilne za dobo enega leta. Prepoved stopi v veljavo 5. decembra 1930 ter traja do 4. decembra 1931.

To se objavlja vsled odredbe § 54. uredb. o izvrševanju očitanih odredb. »Službene novine« z dne 23. januarja 1930. št. 17 VI. Ur. I. št. 125/28—1930.

Kdor bi Kamenik Francetu v tej dobi postregel z alkoholnimi pijačami, se kaznuje po § 268/4 k. z. z zaporom do 6 mesecev in v denarju do 5000 dinarjev.

Sresko načelstvo v Slovenjgradu, dne 30. novembra 1930.

Razne objave

2973

Bankovni zavod »Merkator«, Kavčnik & Co., družba z o. z., Ljubljana, Šelenburgova ulica 7.

Bilanca za leto 1929.

Aktiva: blagajna Din 29.896.08, efekti Din 78.490.—, inventar Din 36.840.—, debitorji Din 2.764.872.98.

Pasiva: kapital Din 50.000.—, kreditorji Din 2.834.451.76, dobiček Din 25.647.30.

Upravni svet.

*

2972

Objava.

Izgubila sem odpustnico VI. razreda I. deklarske osnovne šole v Ljubljani (sv. Jakob) iz leta 1901 na ime: Baloh Klara, rodom iz Ljubljane.

Proglašam jo za neveljavno.

Baloh Klara, s. r.

*

2976

Objava.

Izgubil sem legitimacijo tehnične fakultete univerze v Ljubljani na ime: Mandl Pavao (Pavel), rodom iz Laškega (Štaj.).

Proglašam jo za neveljavno.

Mandl Pavao, s. r.

*

2971

Objava.

Izgubil sem akadem. legitimacijo juridične fakultete univerze v Ljubljani in legitimacijo o polovični vožnji po drž. železnicah, izdano od direkcije drž. železnice v Ljubljani, oboje na ime: Šivic Silvester, rodom iz Radovljice.

Proglašam jih za neveljavne.

Šivic Silvester, s. r.

Ouida:

Kneginja Zurova

Roman.

Gospodična Schröderjeva je bila vsa iz sebe, ko je videla, kaj se je zgodilo. Toda ni ji preostajalo drugega, kakor da si je izpodrecala krilo in se napotila po strmi stezi v višino, kamor sta ji onadva pokazala pot. Kmalu je izginila za skalovjem.

Sicer pa je bil skrajni čas tudi za Vero, ako je hotela priti iz vode, ki je vidno naraščala.

»Brzo, brzo, gospodična,« je priganjal pevec in Vera je uvidela, da ga mora slušati. Na prvi skali ji je prinesel nekaj listov, s katerimi naj bi si noge ovila, zakaj pot je bila kamenita in porasla z bodičjem. Tako jo je bilo sram, da spočetka ni mogla ne besedice izpregovoriti. Končno pa se je spustila z njim v pogovor. Povedal ji je, da ve, čigava je. Videl jo je na obali tistega dne, ko je prispela; tudi je poznal njeno mater. Imel je čast seznaniti se z njo v Parizu. Po poklicu je pevec. Gledališki pevec. Morda je že čula o njem. Hodil je po samotnem obrežju, da se vadi.

Ko sta prispela na vrh, ji je svetoval, naj se odahne. Medtem ji je prinesel iz bližnje vasi par copat.

»Niso sicer svileni čevlji,« je rekel, ko se je vrnil, »obvarovali vas pa bodo prahu in cestnega kamenja.«

Vera se je vznemirjena ozirala okrog sebe in on je uganil njene misli.

»O,« je dejal, »vaša vzgojiteljica je na varnem. Kmetje so jo videli, toda ubrala je napačno pot in rabila bova najmanj pol ure, da prideva do nje.«

Krenil je proti skupini hiš, ki so bile skrite za češnjami in jablanami, ona pa mu je sledila in pekotala z lesenimi podplati po stezi: tap, tap! Pred kmetsko hišo je sedel pod velikanski oreh in jo povabil, naj tudi ona sede. Nato je naročil od kmetice, stoječe pri vratih, nekaj za prigrizek. Prinesla je majhno leseno mizo pod oreh. Kmetica je prinesla rdeče češnje, mleka, medu in črnega kruha. Duh po rožah je obveval vrtič. Čebele so brenčale in visoko v zraku so cvrčale lastovke.

»Idila,« je pomislil Corrèze, ko je sedel z dekletom pod orehom ter jo priganjal, naj seže po jedi. Tudi jo je tolažil, naj ne bo v skrbeh za vzgojiteljico. Da bi ji vlil poguma, je poklical k sebi nekega vaškega dečka, ki je od daleč zijala prodajal, in ga poslal na ono mesto, kjer je mislil, da ju vzgojiteljica pričakuje. Potem ji je začel pripovedovati o svojem življenju umetnika, in kar je pripovedoval, je bilo tako zanimivo, da je Vera pri tem docela pozabila na vzgojiteljico. Govoril ji je o Parizu, Madridu, Petrogradu in Dunaju. Sijajno in šumno je bilo njegovo življenje med visoko družbo. Poznal pa je tudi revščino. Sam jo je nekoč trpel. Mati in oče sta bila uboga, dasi sta pripadala najstarejšemu savojskemu plemstvu. In ker ga je živo prosila, ji je povedal še mnogo stvari iz svojega življenja. Njegova rodbina je za časa strahovlade tako popolnoma obubožala, da je njegov ded odložil svoj plemski naslov markiza. Tudi on bi bil torej upravičen nositi naslov markiza, vendar pa ga ni hotel obnoviti. Bil je umetnik in kot tak se smatra enakovrednega s katerikoli nosilcem naslova. Oče se je poročil z neko kmetico in imela sta v hribih majhno posestvo. Tedaj je prišel mimo neki potnik, ga slišal peti in rekel, da ima premoženje v grlu. Še drugi potniki so isto povedali in ga hoteli vzeti s seboj. On pa ni hotel zapustiti očeta. Ko mu je bilo petnajst let, mu je oče umrl. Sledil

je že davno poprej umrl materi in zadnje besede, ki jih je izustil na tem svetu, so bile: »Sin moj, ne pozabi, da si poslednji markiz plemenihi Corrèze.«

»Tega se je vedno zavedal stari gospod,« je pripovedoval dalje Corrèze. »Živel je revno, delavno življenje, toda obnašal se je vedno kakor plemič. Zato nisem vedel, ali mi ne bo v grobu zameril, če postane poslednji markiz Corrèze pevec. Končno pa sem se odločil, zakaj želja po umetnosti me je naganjala k odločitvi. Zakaj, sem si dejal, ne bi mogel biti pevec ravno tako časti vreden plemič, kakor če je vojak. Tako sem se podal s svojih gora v dolino in prišel v Pariz. Preizkusili so mi glas, in ko sem dovršil učenje, je bila moja pot uglajena. Malokateri človek je imel toliko sreče in uspeha kakor jaz,« je zaključil svojo življensko zgodbo, »in vendar je bila najsrečnejša doba mojega življenja morda tedaj, ko sem v gorah pasel svoje koze.«

Ko je prenehal, go je prosil, če ji sme kaj zapeti. Tam, v Trouvillu so ga zaman prosile najlepše dame, naj jim kaj zapoje, tu pa je pel pred zborom zijala prodajočih vaških paglavcev, ker je hotel potolažiti šestnajstletno deklico, ki je prišla ob svoje čevlje in nogavice. Ko je končal peti, je jokala.

»Ah,« se je nasmehnil Corrèze njenim vlažnim očem, »to je najlepši poklon, kar mi jih je kdo napravil.«

Vstal je in utrgal na bližnjem grmu vrtnico.

»Vzemite to vrtnico v moj spomin.« Sklonil se je, zavezal okrog vrtnice nekaj cvetja lavandule ter ji podal šopek. »Evo dečka, ki sem ga poslal k vaši vzgojiteljici.«

S kapo v roki je deček pristopil k odlični gospodi. Povedal je, da ni našel nikogar na onem mestu, kamor so ga poslali. Ljudje, ki jih je srečal po poti, so mu povedali, da so videli neko damo, ki je naglo hodila proti Trouvillu.

Kraljica Viktorija in njene dvorjanke

Angleži so pri vsi svoji naprednosti in prosvitljivosti tudi zelo starokopitni ljudje, ki silno visoko cenijo svoje stare šege in navade in zato se nihče, kdor to angleško lastnost pozna, prav nič ne čudi, če vidi, kako zelo se Angleži zanimajo za vsako malenkost na dvoru. Vsako leto so razne prireditve in svečanosti na dvoru in so za ves Lonmon in za vso Anglijo velika senzacija, čeprav se morajo vse prireditve vršiti po strogo določenih predpisih. Žene in dekleta vadijo že cele mesece pred prireditvami v pravilnih poklonih, ki jih morajo popolnoma obvladati, če hočejo stopiti pred kraljevsko dvojico. Obleke dam morajo biti prikrojene natančno po predpisih i glede izrezka pod vratom i glede vlečke. Časopisi pa priobčujejo dolge strani o vsem, kar se godi na dvoru, in ljudje ravno to berilo bero z največjo naslado.

Na nobenem dvoru na svetu ne čuvajo stare tradicije tako zvesto kakor na Angleškem. To so čutili ljudje zlasti pod vladno kraljice Viktorije. Na tisoče ameriških bogatašev ni gojilo nobene želje bolj srečno, kakor da bi bili sprejeti na angleškem dvoru in predstavljeni kraljici. Kraljica pa si je izbirala svoje goste z veliko skrbjo in pazljivostjo, kajti kdor je bil sprejet na angleškem dvoru, temu so bila posledje odprta vrata vseh palač v Evropi. Še z veliko večjo skrbnostjo pa si je izbirala kraljica Viktorija svoje dvorjanke. Včasih je kar sama določila hčerko kakšnega plemenitaša za svojo dvorjanko. V takih primerih so stariše o sklepu kraljice obvestili pismeno in ker so smatrali tako izbiro za dokaz največje kraljevske milosti, so stariši vselej odgovorili, da so presrečni zaradi časti, ki je doletela njihovo rodbino.

Dvorjanke so stanovale v kraljevski palači, kjer je bila vsaki odkazana njena posebna soba, spale pa so po dve v eni sobi. Poleg skromne mesečne plače je prejela vsaka dvorjanka ob nastopu svoje službe od kraljice z briljanti okrašeno majhno uro, ki so jo morale vedno nositi kot brošo. Dvorjanka, ki je imela ravno službo, je morala med drugim stražiti pred kraljičino sobo, kjer se je kraljica preoblačila, predno je šla k obedu. Kakor hitro pa je kraljica vstopila v jedilnico, je morala dvorjanka položiti na mesto, ki je bilo določeno za kraljico, poleg noža in vilic šopek cvetlic. Če ni bilo pri mizi gostov, je sedela dvorjanka poleg kraljice na pjeni desni strani. Po obedu je dvorjanka lahko odšla, če ji ni kraljica izrekla časti, naj igra na klavir, naj poje ali pa ji kaj pove. Včasih so tudi kartali in ker se kraljica nikdar dotaknila starega denarja.

ki je bil v prometu, je dobila dvorjanka v takih primerih vedno nov denar na razpolago.

Kraljica Viktorija ni bila posebno prijetna gospodarica. Zahtevala je namreč, kar se tiče splošne izobrazbe, takta in umerjenosti silno mnogo od svojega osebja. Vsaka dvorjanka je morala popolnoma znati nemško in francosko, znati je morala peti in igrati klavir in morala je znati besede pri branju jasno, čisto in razločno izgovarjati. Predpis za obleko dvornih dam je bil zelo enostaven: Priprosto, ampak elegantno! O kakih posebnih frizurah kraljica Viktorija ni hotela nič slišati. Nekaj sa si pa morale dvorjanke za celo življenje dobro zapomniti: o privatnih zadevah kraljice niso smele nikdar izpregovoriti niti besede!

Služba dvorjanek pa ni bila preveč naporna. Prostega časa so imele dovolj. Ker je bila kraljica določila, da opravlja dvorjanka na leto službo le en mesec, pa še takrat le vsak drugi dan. Na leto je bila torej dvorjanka komaj po 45 dni v službi, vse druge dni pa prosta.

Francoski ministrski predsednik Tardieu.

Stališče francoske vlade, ki ji načeluje predsednik Tardieu, je baie močno omajano zaradi velikega finančnega škandala, ki ga je povzročil bankir Oustric. V ta škandal je zapletenih tudi nekaj visokih državnih funkcionarjev, ki

Kaj počno ljudje z glavnimi dobitki

Za ljudi, ki so zadel kakšen večji ali manjši znesek v loteriji, so se drugi, manj srečni ljudje vedno zelo zanimali; posebno pa mika ljudi izvedeti, kaj bodo srečni dobitniki napravili z denarjem, do katerega so tako nepričakovano prišli. Če pa poslušamo odgovore dobitnikov na vprašanja, kaj bodo napravili s svojim denarjem, vidimo, da imajo ti ljudje navadno zelo malo domišljije in težko kje se najde človek, ki bi vedel in hotel svoj denar potrositi na kak originalen način.

Na Irskem pa živi neki gospod Precott, ki je sicer doslej živel v svojem mestecu kot skromen magistratni uradnik, vedno pa je zadel glavni dobiček neke loterije v znesku 40.000 angleških funtov (1 funt = 276 dinarjev). To je že prav lep denar, s katerim se že da nekaj začeti. No, in ko so srečnega gospoda Precotta vprašali, kaj bo napravil sedaj s tolikim denarjem, je odgovoril, da bo na vsak način pustil svojo doseženo službo, ker kot bogatemu človeku, su mu res ne izplača več služiti. Potem se bo odpravil na kakšno večje potovanje, kajti potovati po svetu tako brez skrbi mora biti res nekaj lepega. Ko pa bo prišel s potovanja domov, si bo kupil čedno vilo in prav nič več ne bo delal. Ta odgovor dokazuje, da smatra velik del ljudi sladko brezdelje in lenuharenje za svoj največji in najvišji ideal. Človek bi kar obupal, če bi se vsem ljudem ta želja izpolnila, ker pa v loteriji ni posebno dosti glavnih dobitkov, ta stvar le še ni tako huda.

Lastnica nekega hotela pa je zadela v isti loteriji, kjer je zadel gospod Precott glavni dobiček, drugi dobiček v znesku 20.000 funtov. Ko so jo vprašali, kaj bo naredila z denarjem, je rekla: »Meni pravzaprav denarja ni treba, in bi bila rajše videla, če bi bil zadel kakšen siromak.«

Zaradi teh besed je angleško časopisje gospo hotelirko zelo hvalilo, toda nekateri zlobni časnikarji so dostavili svoji hvali še besede, »d: doslej še niso slišali, da bi bila gospa, ki ji ni treba denarja, dala tistih 20.000 funtov za kakšno dobrodelno ustanovo.«

Gospa hotelirka še danes sedi na svojem denarju.

Grob kralja Davida

Angleški učenjaki, ki raziskujejo starine v Palestini in še posebej v Jeruzalemu, so odkrili že mnogo stvari, ki so zlasti za proučevanje svetega pisma zelo važne. Kakor poroča C. B. Mortlock v listu »Daily Telegraph«, so odkrili v najnovejšem času v Jeruzalemu celo grob kralja Davida in grobove vseh kraljev, ki so vladali za njim nad Izraelci. Pod neko pečino so namreč izkopali pet votlin, drugo poleg druge, te votline so vsekane skalo, stene pa so skrbno uglajene; do teh votlin pa prideš po čudovito lepo izstrelno o strinja z vsem, kar vemo iz starih spisov o kraljevskih grobovih, da ni nobenega dvoma, da so to res grobovi kralja Davida in njegovih naslednikov.

Tudi vzrok za ločitev

Kakor drugod tako čutijo tudi v Rumuniji državne blagajne včasih pomanjkanje denarja in da temu zlu odpornost, je vlada sklenila varčevati — če varčujejo v Nemčiji, v Italiji in v Avstriji in celo v bogati Angliji, zakaj ne bi varčevali še v Rumuniji? In kakor so na Angleškem in drugod najprej nekoliko pristigli uradniške plače, precej uradništva pa tudi odslavili, tako so se spravili tudi v Rumuniji zlasti nad one uradnike, katerih žene so tudi bile v državni službi in so sklenili, da bodo samo možje dobivali plače, njihove žene pa ne več. Ta sklep je izzval seveda med prizadetimi precej razburjenja, ljudje pa so se hitro pomirili, ko je dal neki hudomušnež objaviti v rumunskih časopisih svoj pameten nasvet za vse, ki jih je novi ukrep ogrožal. Svetoval pa je ta človek oženjenim uradnikom, naj se kar dajo ločiti. Ločitev bo ostala itak le na papirju.

oni pa lahko žive s svojimi ženami še naprej skupaj, njihove žene bodo pa le še prejemale svoje plače.

Ta modri nasvet je imel naravnost neverjetne posledice: samo pri enem sodišču je bilo vloženih v dveh tednih 2731 tožb na ločitev za kona. Tožbe so vlagali sami uradniki...

Vladi ni kazalo drugega, kakor da je svoj ukrep temeljito pregledala in — umaknila!

Čudno je, kako vsaka taka stvar v raznih deželah različno učinkuje. V Nemčiji beže možje zaradi davka na samce v zakon. v Rumuniji pa beže iz zakona, da bi ohranili svoje običajne dohodke.

Proti kajenju med obedom

V Ameriki in tudi v Evropi se je že pred nekaj leti razpasla razvada, da ljudje med obedom kade, kakor da ne morejo pričakati, kedaj bodo strežaji ali natakarji prinesli novo jed na mizo. Proti tej razvadi so sedaj odločno nastopili ameriški hotelirji, ki trdijo, da mora smrdljivi tobačni dim vsako jed pokvariti, ker se jed prav hitro navzame tobačnega smrada. Kuharjem so se pridružili tudi gostilničarji in hotelirji, ki zopet trdijo, da trpe občutno škodo na dohodkih, ker ljudje, ki med jedjo kade, izgubljajo tek in manj pojedjo kakor bi sicer.

Kaj pomeni stegnjena desnica

Avtomobilisti dajejo, kakor to lahko vidimo na vsake movinku, s svojo desnico posebna znamenja stražnikom, ki urejajo promet. Ti znaki pa ne pomenijo vedno eno in isto, kajti vse kaj drugega je, če stegnje desnico možki, kakor pa če jo stegnje ženska.

Če stegnje svojo desnico iz avtomobila možki, pomeni to:

1. da hoče zaviti na desno, in
  2. da se hoče ustaviti.
- Če pa stegnje svojo desnico ženska, pomeni to:
1. da pozdravlja znanca,
  2. da se hoče prepričati, če dežuje;
  3. da je vrgla proč cigareto;
  4. da ji nagaja rokav;
  5. da vprašuje svojega moža na cesti, če je doma vse zaklenil;
  6. da daje vozaču, ki pelje za njo, znak, naj pelje naprej;
  7. da pripoveduje spremljevalcu, kako dolga bo njena nova kikkla;
  8. da hoče zaviti na desno ali pa na levo.

Radio-telefon za letalce.

Na sliki vidimo aparat, ki ga je iznašel ameriški letalec Russell Cunningham. To je pokrivalo, ki se da zvezati s postajo za brezžične brezjavke. Pokrivalo se da s pritiskom na poseben gumb uravnati za oddajo ali pa za sprejem poročil.

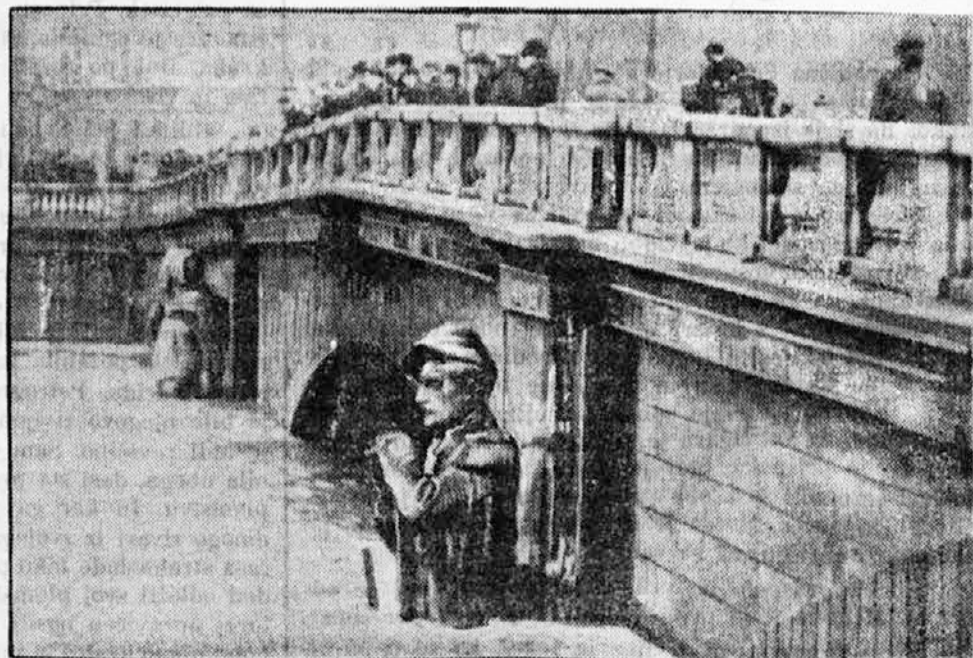
Ponesrečeno belgijsko letalo.

V gosti megli je moralo neko belgijsko potniško letalo pristati v okolici Hamburga. Letalo se je sicer potrla, potnikom pa se ni pripetilo nič hudega.

Napad na japonskega ministrskega predsednika Hamagučija.

Japonskega ministrskega predsednika Hamagučija je 14. novembra t. l. napadel 23-letni Tomeo Sagoya in ga težko ranil. Slika nam kaže prizor s kolodvora, odkoder neso prijatelji težko ranjenega predsednika. Na desni strani je slika napadalca.

Povoden ovira plovbo.

Reka Seine, ob kateri leži Pariz, je vsled zadnjih nalivov tako narastla, da je vsaka plovba po njej nemogoča. Na sliki vidimo, da voda skoro že dosega površino mostov.